

Glasnik MIRA

Godište II. • Broj 1 • Međugorje • Siječanj 2007. • Cijena 2,5 KM / 10 Kn

U NEPROHODNOM
KAMENJARU IZRASLE SU
HODOČASNIČKE STAZE

“Draga djeco!

I danas vam nosim Novorođenog Isusa u naručju. On koji je Kralj neba i zemlje, On je vaš mir. Nitko vam, dječice, ne može dati mir kao On koji je Kralj mira. Zato Mu se poklonite u svojim srcima, izaberite Ga i imat ćete radost u Njemu. On će vas blagosloviti svojim blagoslovom mira.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.”

(25. prosinca 2006.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplate:

Za Bosnu i Hercegovinu:
Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
3381202201145352
UniCredit Zagrebačka banka BH

Devizne uplate:

Unicredit Zagrebačka banka BH
S.W.I.F.T. ZABA BA 22
Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske:

HVB Splitska banka d.d.
Br. računa: 30000519000
S.W.I.F.T: BACXHR22
IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN
Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

Uskladus dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

BOG IZNENAĐENJA...

dr. fra Tomislav Pervan

I za nas je srebrno jubilejsko međugorsko slavlje. Dvadeset i pet godina je minulo od onih dramatičnih početaka kojima onodobno nitko nije mogao pretkazati ovakvu budućnost, što je samo dokaz više kako sve vodi nevidljiva Ruka koja pravo piše i po ljudskim krivim crtama. Iza nas je također i jedno godišće našega/vašega glasila u novome ruhu, s novim imenom. 'Glas' je prerastao u 'glasnik', riječ, zvuk se utjelovljuje u osobi nositelja i najvestitelja međugorske poruke. A to smo svi bez razlike, i mi i vi, dragi čitatelji. Zahvaljujemo vam na podršci i vjernu čitanju te prijateljskom praćenju međugorskih zbivanja koja se prelijevaju u cijelu Crkvu i svijet.

Nezaboravan bijaše u međugorskoj župnoj crkvi ispraćaj jubilarne te doček Nove godine, ozračje kakvo može upričiti samo Duh Sveti. Tisuće u međugorskoj crkvi, oko crkve, pred golemim video-zaslomom, isto tako i u dvorani te prepunu šatoru. Čudo suvremene tehnike omogućilo je neposrednu komunikaciju svih sa svima. Najmanje deset tisuća ljudi skupilo se u Međugorju u novogodišnjoj noći. Neki su cijelo popodne proboravili u crkvi čuvajući mjesto u klupi, blizu jaslca, što bliže oltaru, drugi također u dvorani. Svi su čekali bdijući u molitvi i pjesmi, klanjanju pred Presvetim prijelaz u novo ljeto. Posvema atipična slika u odnosu na ono što ljudi smatraju dočekom Nove godine uz bučnu glazbu, razuzdani ples, šampanjac, velike količine alkohola, pucnjavu. I uvijek se iznova ponavlja upitnik: Zašto ljudi hrle u Međugorje.

Odgovor je jednostavan, ali i znakovit: Čovjek je neizlječivo religiozno biće, on je usmjeren na Boga, a dolazak u Međugorje samo je odgovor na Božji zov koji je čovjek u sebi osjetio ili ga u sebi trajno čuti kao nemir. Bez Boga je čovjek nesretan. Netko se umno izrazio: "Nitko na svijetu ne bi pušio, kad na ovome svijetu ne bi čovjeku manjkalo ono bitno". U svakoj se ovisnosti - bilo to o alkoholu, cigareti, drogi ili drugim oblicima uživanja - koncentriira životna težnja, koja je

isto tako izražena i u ovisnosti o potrošnji, kupovanju. U Kafke ćemo pronaći rečenicu: "Nisam mogao pronaći hranu koja mi ide u tek. Vjeruj mi, da sam uspio pronaći hranu, najeo bih se i ja kao i ti". No, tko se to u svome životu dosita najeo propadljivom hranom, tko to ne osjeća egzistencijalnu glad i žeđ?

Svakodnevna čovjekova glad i žeđ samo su nutarnji izražaj za manjak one istinske hrane. Ne smijemo zaboraviti kako je bilo svetaca koji su desetljećima živjeli od euharistije, Božjega kruha. I to im je bilo dosta za puni život koji se slio u vječnost. Svi ovisnici suvremenoga društva samo su nositelji simptoma za cijelo društvo kao takvo. Isto se daje primijeniti i na ovisnost o poslu te uspjehu. I to može postati bolest od koje se neizlječivo boluje.

Kad u toliko slučajeva čovjeku ne bi nedostajalo ono bitno, ne bi bilo toliko ovisnosti. Svakom ovisnošću čovjek pokušava popuniti prazninu u svome srcu, prazninu koja vapije i žudi za višim, ljepšim, boljim. Za čovjeka je neizdrživo živjeti u praznini, živjeti životom praznine, egzistencijalne gladi i žeđi. Svaka se praznina u životu mora nečim popuniti, pogotovo egzistencijalna, ono mjesto i prostor u srcu pridržan samo Bogu, Vječnome. I zato toliko ovisnosti u bijegu od odgovornosti, u strahu od promašenosti života, u strahu od prikraćenosti za bitno.

Bili bismo istinski u Marijinoj školi kad bismo imali njezinu usredotočenost na Bitno, na Boga, kad bismo imali njezinu okrenutost Riječi - Životu, kad bi i nas preplavila glad i žeđ za Božjom riječju, Božjom hranom, uz našu svakodnevnu. Marija želi da budemo upravo kao i ona, Kristonosci-Kristofori, donositelji Krista u suvremenom svijetu, da se i u nama utjelovi i zaživi Božja Riječ.

Želja nam je da se u svima raspiri upravo taj Marijin žar, da nas Kristov ogranj razari za Dobro i Sveto. Tako ćemo odgovoriti Marijinoj potrebi blizine s ljudskim bićima. Dolazi radi naših potreba, sreće, spasa i mira. Stoga, smije li se prečuti glas Majke?

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

IZAZOV NASLJEDOVANJA I SVETOST

dr. fra Tomislav Pervan

POKLON KRALJEVA

dr. fra Ivan Ivanda

ISUS JE VAŠ MIR

fra Ljubo Kurtović

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (MARKO)

dr. fra Ivan Dugandžić

ZA MOLITVU SE NE SMIJEMO U MORITI

dr. fra Ivan Sesar

ČOVJEK SE OVDJE OSJEĆA KAO U PREDVORJU RAJA

IZAZOV NASLJEDOVANJA I SVETOST

dr. fra Tomislav Pervan

Nova godina sa sobom nosi i psihološko određivanje spram naše budućnosti, naših životnih stajališta i smjerokaza, kojim putem krenuti, koje su nam određene misli vodilje, komu se prikloniti. Jedno je jasno: Oduševiti ne mogu ideje, teorije, slike svijeta, svjetonazori, nikakvi govori o vrijednostima, idealima, ma koliko bili filozofski ili životno uzvišeni. Oduševljavaju samo osobe, osoba zanosu, pojedinac se priklanja osobama, njih slijedi, one su nadahnuće i nutarnja motivacija djelovanja, na svakom polju čovjekova života. Samo življeni i proživljeni život može druge zanjati i povući na svakome polju čovjekova djelovanja.

Za nas kršćane jasno je jedno: Cijeli naš život protječe u znaku jednoga imena, Isusova. Na dovratcima naših kuća, na našim čelima treba blistati i odsijevati jedno ime u kome se cijeli naš život odvija. Sve naše stoji u znaku jedine Zvijezde, Isusa Krista, na našem životnom obzoru. Započinjemo godinu u znaku toga Imena. Svatko se od nas treba uživjeti u one zvjezdoznance koji su došli s Istoka tražiti gdje se to rodio novorođeni židovski Kralj, da mu se poklonimo. Njihova je svetkovina na početku građanske godine, i kao da daje i vanjsko i nutarnje usmjerenje našem životu, našoj vjeri u konačno nalaženje smisla i životnoga cilja.

Kako se rađa vjera, kako se dolazi do vjere? Vjera je Božji dar, ali treba ljudske posrednike. Ponajprije u malim 'kućnim crkvama'. Roditelji, obiteljsko ozračje moraju biti prvi evangelizatori svoje djece, prvi katehete, oni iz čijih života Božja riječ odzvanja, stvara pozitivnu jeku (što se i nalazi u korijenu riječi 'kateheza', 'kat-eheo', ali i 'kat-eho'), prenosi luč vjere s naraštaja na naraštaj. Samo tako obitelji su kadre biti škola života i vjere. Puko znanje vjerskih sadržaja nikada ne može nadomjestiti iskustvo osobnoga susreta s Isusom, krajnje osobnoga prijateljavanja s Isusom Kristom, o čemu neumorno govori u svim svojim nagovorima i pastoralnim obraćanjima vjernicima sam Papa. To iskustvo - naime, upoznati i susresti se s Kristom - mora se potkrijepiti katehezama, ali prvenstveno živim svjedočanstvom osoba koje su se životno susrele s Kristom i koje ga posreduju i predaju, koje mogu probuditi u drugima poticaj slijediti Isusa Krista te mu služiti cijelim srcem i dušom. Žive osobe ne nadomjestive su i nezamjenljive.

Živi primjer življene vjere i danas je najbolji magnet za Isusa Krista

Klement Aleksandrijski, crkveni pisac iz drugog stoljeća, slično se izrazio kad je govorio o obraćenju pogana. "Želim li nekoga

obratiti i pridobiti za Isusa Krista, za svoju vjeru, pozvat ću ga u svoj dom, omogućiti mu da sa mnom i mojim ukućanima dijeli sve, godinu-dvije, a ako treba i tri godine. Ne postane li nakon boravka u momu domu ta osoba kršćanin - zaključuje on - ja sam kao kršćanin zakazao!"

Živi primjer življene vjere i danas je najbolji magnet za Isusa Krista. To je ujedno i veliki ispit savjesti za današnje kršćane, vjernike, napose pak za nas ovdje u ovoj župi koja je preko četvrt stoljeća odredila i stjecište suvremenih bogotražitelja. Svi oni motre nas i naš život, naše ponašanje, našu vjeru i nevjeru, te zaključuju na temelju našega ponašanja jesmo li *pravi* ili smo izdali milost koja se ovdje tako obilno izljuje na Crkvu i svijet.

Kakvu sliku Isusa Krista nudimo, jesmo li sretni u svojoj vjeri, sretni što imamo upravo ovakva Isusa Krista, sretni što smo upravo u ovoj župi. Biti ovdje jest i milost, ali i golema obveza u vremenu, ali većma pred Vječnim. Nije dovoljno *funkcionirati*. Možda upravo ne *funkcionira*, ako sve *uredno funkcionira*. Mi ovdje nismo nijemi promatrači, nego ponajprije posrednici Istine. Sveti bi se Pavao izrazio, *sluge vaše radosti*, jer vjera u Isusa Krista povezana je s radošću, zato što je čovjek otkrio životni biser, pronašao blago, zakopano, pa onda - radostan, presretan - ide, prodaje sve što ima te uzimlje to blago i biser. Osjetili su to sveci koji su imali nutarnji nagon iskoračiti iz uhodanosti, društva, života, i upustiti se u pustolovinu novoga i nepoznatoga, zapravo zapretanoga i zaboravljenoga, pod pepelom i naslagama običaja i zaborava.

Djelatna ljubav, raspoznajni znak koji ljude privlači Kristu

Ne treba smetnuti s uma da Papa u svojoj prvoj enciklici prije točno godinu dana navodi upravo dramatičan i tragičan primjer rimskoga cara Julijana Otpadnika (+363).

Kakvu sliku Isusa Krista nudimo, jesmo li sretni u svojoj vjeri, sretni što imamo upravo ovakva Isusa Krista, sretni što smo upravo u ovoj župi. Biti ovdje jest i milost, ali i golema obveza u vremenu, ali većma pred Vječnim.

Kršćanstvo nije vezano uz ograničavanja, prikraćivanja života i u životu, nego je ono otvaranje za snagu koja se izliva s Uskrsa i prema natrag, a i naprijed. To je vrijeme pretvaranja staroga u novo, pustinje u edenski vrt, pretvaranje mukotrpnog života u vrt uskrsnoga jutra gdje se susrećemo s Raspetim i Uskrslim.

Uskrsli grli cijeli svijet

Kao dječak car je doživio kako mu carska tjelesna straža ubija oca i brata te ostalu rodbinu. Smatrao je da iza toga brutalnoga zlosilja stoji sam car Konstancije koji se pravio velikim kršćaninom. Time je kršćanstvo za njega bilo jednom zauvijek otpisano, postalo nevjerodostojno. Kad je sam postao car, odlučio se uspostaviti staru rimsku religiju, reformirati poganstvo, a iz kršćanstva je preuzeo upravo ono što ga se ponajvećma doimalo, naime, *karitas*, ljubav. Treba, stalno je naglašavao, nadmašiti *Galilejce* upravo u ljubavi. Time je djelatnu ljubav priznao kao odlučnu značajku kršćanske zajednice, onaj raspoznajni znak koji ljude privlači Kristu.

Vjera je upuštanje u život komu je konačni cilj Isus Krist. Isus Krist nikada nije tražio zadivljenike koji će mu oduševljeno pljeskati, koji će ga smatrati genijem, iznimnom osobom, velikim misliocem, umom, pjesničkom dušom. Ne, on je tražio one koji će ga slijediti. Kierkegaard, danski mislilac i filozof, izrazio se: "Dogodilo se to sa Sokratom, ali i s Isusom Kristom: Obojica su imali mnoštvo zadivljenika, a među mnogim zadivljenicima tek nekolicinu onih koji su se znali istinski diviti - međutim, pravih nasljedovatelja imali su malo. Razlika između nasljedovatelja i zadivljenika jest što je nasljedovatelj, sljedbenik etička, dok je zadivljenik estetska kategorija."

Isus Krist - uporište i sidrište

Isus nije otkupio svijet razumom, kulturom ili umjetnošću, nego svojim križem. Ono što djeluje i izgrađuje jesu patnje progonjenih, žrtve zaboravljenih, djela prezrenih. I gdje ništa više ne pomaže, nikakav savjet, nikakva kultura niti pametna knjiga, pomaže patnja prinesena Bogu u skrovitosti srca. "Beskrajno je dragocjen svaki potez u zbiljnosti Evanđelja, ali ćemo tu zbiljnost ispravno vidjeti samo u svjetlu bitne istine kako nam u našu sadašnjost govori iz vječnosti kroz Crkvu" (R. Guardini).

Čovjek je otvoren istini, ali istina nije bilo gdje, nego u konkretnosti osobe, u liku Isusa Krista. Ona povezuje u sebi Riječ, ali i Neizrecivo. Na početku svega nije naše mišljenje koje bi postavljalo mjerila, nego On koji ruši sva svjetska mjerila. Tko želi vidjeti Isusa Krista, mora se 'obratiti', načiniti zaokret u životu, mora iskoračiti iz autonomije svoga mišljenja te se prenijeti u spremnost koja sluša, koja prihvaća. Tko vjeruje, nikada nije sam, stalno naglašava današnji Papa.

Vjera smjera prema nasljedovanju Isusa Krista, ili barem na odvažnost upustiti se u

ISUS JE VAŠ MIR

U svojim porukama koje nam je upućivala za Božić svih minulih dvadeset pet godina, Djevica Marija nas je u svakoj pozivala na mir: „Draga djeco, i danas vam nosim u naručju malog Isusa, Kralja mira, da vas blagoslovi svojim mirom. Pozivam vas da budete moji nositelji mira u ovom nemirnom svijetu. Nosim vam Isusa, Kralja mira, da vam on udijeli svoj mir. Stavite malog Novorođenog Isusa na prvo mjesto u svom životu. Na poseban način, dječice, dajem vam blagoslov maloga Isusa. Neka vas On ispuni svojim mirom.“

fra Ljubo Kurtović

Kao što je prvog dana ukazanja u Podbrdu došla s Djetetom Isusom u naručju, tako Djevica Marija dolazi i danas - donoseći i darujući nam svoga Sina Isusa. Gospine riječi nisu bučne, nisu neobične, nisu nesvakidašnje. Njezina nazočnost među nama skrivena je u običnost ljudske riječi i jednostavnosti. Bog nam dolazi u običnosti i jednostavnosti djeteta. Isus s nama ostaje obučen i skriven u jednostavnosti euharistijskog kruha. Upravo iza te jednostavnosti krije se svemoć Božje ljubavi i blizine. A ta veličina i svemoć sposobna je stvarati novi život i preobražavati ljudska srca. Gospine riječi nisu ništa novo i nepoznato, one su podsjećanje na mudrost i istinu Božje riječi.

Samo Isus može dati istinski mir

Istinskim mirom i ljubavlju može nas ispuniti samo Isus. U Božiću nam se Bog približio, sišao k nama da nam svoju ljubav učini vidljivom. Bog nas ne ljubi zato što smo mi za njega nešto učinili i tako zaslužili njegovu ljubav, već nas ljubi jer nas je u apsolutnoj slobodi odlučio ljubiti. U životu smo naučili na trgovanje, razmjenu usluge za uslugu, dobra za dobro, predmeta za predmet. Naučili smo se cjenkati. Poznati duhovni pisac Henri Nouwen opisuje duhovno stanje današnjeg čovjeka objašnjavajući kako smo navikli na to da će ljudi prema nama biti dobri ako smo i mi dobri prema njima; da će nam pomagati ako i mi pomažemo njima; da će nas pozivati ako i mi pozivamo njih; da će nas ljubiti ako i mi njih ljubimo. U svima nama živi uvjerenje da je naklonost nešto što treba zaslužiti. Teško nam je i zamisliti da bismo mogli dobiti - ili dati - nešto besplatno. Sve se mora zara-

diti. Zbog tog mentaliteta, koji je duboko u nama, nastaje puno straha, nemira i napetosti. Stalno smo pod pritiskom da jedni drugima trebamo dokazati kako smo vrijedni ljubavi. Bojimo se da bismo bili bezvrijedni bez priznanja i divljenja drugih ljudi. Tako dopuštamo da naše ljudsko dostojanstvo ovisi o reakcijama drugih na naše čine i propuste. Drugima dopuštamo da odlučuju o tome tko smo. Mi vjerujemo da smo dobri ako nas drugi smatraju dobrima; da smo inteligentni ako nas drugi takvima drže. Vjerujemo da smo pobožni ako nas drugi smatraju pobožnima. Obrnuto je isto tako. Ako smo obezvrijeđeni i zapostavljeni, brzo povjerujemo da smo prezreni; ako smo ismijavani, brzo povjerujemo da smo smiješni. Ako smo krivo shvaćeni, prebrzo povjerujemo kako nismo zaslužili priznanje. I tako najunutarjniji doživljaj svoje vlastite osobe izlažemo ćudljivim shvaćanjima naše okoline, tako svoju dušu prodajemo svijetu. Više nismo gospodari u svojoj vlastitoj kući. Naši prijatelji i neprijatelji određuju tko smo. Mi postajemo igračka njihovih dobrih i loših shvaćanja. Što je naše samopouzdanje manje, to je veća naša čežnja za dokazivanjem. U svijetu u kojem se nebrojeni ljudi osjećaju usamljenima, izoliranima i napuštenima, čežnja za ljubavlju raste do neljudskih razmjera. Jedni od drugih očekuju više nego što jedni drugima mogu dati. Naša nemoć da jedni drugima ispunimo čežnje toliko je ograničena da ćemo sve više upadati u opasnost da jedni druge razočaramo. Tako čežnja za ljubavlju koja nije zadovoljena prerasta u nasilje. Nasilje nastaje zbog slabe, nedovoljne vjere u Božju ljubav. Ono što na razne načine i na

Majko Mira moli za nas!

silu želimo iznuditi od ljudi, to nam Bog želi dati u obilju.

Zato nam Gospa kao Majka govori: „Poklonite se Isusu u svojim srcima, izaberite Njega i imat ćete radost u Njemu.“ To znači: Imajte hrabrosti povjerovati Isusu, predati svoj život Isusu i imat ćete istinski mir koji vam samo Isus može dati.

Božić je blagdan Raspetoga

Božić je blagdan mira. No, trebamo paziti da narav mira koji nam Isus daruje ne shvatimo krivo. Božić je rođendan Raspetoga, čovjeka boli, vjernog sluga Jahvina. Krist dolazi uspostaviti kraljevstvo mira unutar našega razdijeljenoga svijeta. Krist naviješta mir po križu. Križ je istinska Božja duga koja povezuje nebo i zemlju i uspostavlja most nad razdorama među kontinentima, kako je kazao naš papa Benedikt XVI. Križ je “znak pomirenja, znak ljubavi koji je jači od smrti”.

Blažena Djevica Marija, koja se vidioci-ma u Međugorju predstavila kao Kraljica Mira, Isusova je Majka, a Isus je Kralj mira. Mir koji nam Krist donosi svojim rođenjem spašenost je čitava čovjeka u svim njegovim odnosima. Ovaj mir znači da čovjek posve može biti u miru sa samim sobom jer ga Bog ljubi. Rađanjem Boga kao djeteta čovjek može doći u suglasnost sa samim sobom. Čovjek otkriva svoje božansko dostojanstvo u kojem pronalazi mir sa svim stvorenjem i s drugim ljudima. To je posebno moguće iskusiti dopuštajući Isusu da se rodi u nama. Kako se Isus može roditi u nama? Može se roditi na duhovan način i preporoditi nas. Gospa kao Majka preko svojih ukazanja i poruka, kroz proteklih 25 godina, želi u našem srcu probuditi ljubav za Isusa. Samo ono što istinski ljubimo možemo upoznati. Isus ne boravi negdje daleko, nego u ljudskom srcu. Zato Gospa kaže: „Poklonite mu se u svojim srcima.“ Važno je slušati svoje srce. Osluški-vati glas Isusa koji boravi u dubini ljudskoga srca. Isus ne viče. Ne nameće se. On ne sili nikoga. Njegov je glas suzdržan, gotovo šaputav. To je glas nježne ljubavi. U svijetu i društvu u kojem živimo Božji glas se tako lako prečuje. Zato je važno svaki dan pronaći vrijeme za zauzeto, pažljivo slušanje Isusova glasa u svom srcu. Važno se odvažiti na život s Isusom na koji nas poziva Majka Marija. Isus traži sve, ali daje još više. Jedino tako je moguće iskusiti Božić kao blagdan Isusova mira po kojem se Krist u meni rađa. Tako je moguće da se sve moje rane, razočaranosti, neostvarene želje i iluzije preobraze i preporode jer u meni stanuje Krist. Jedino tako

moguće je pronaći mir sa sobom i s drugima. Samo tako moći ću imati miroljubive misli i riječi kojima ću stvarati ozračje mira u sebi i oko sebe. Mir proizlazi iz srca, jer proizlazi iz Boga. Mogu postojati rubne zone koje mir nije dotaknuo. Osjećajnost, osjetilnost može biti uzbuđena, razum može biti uronjen u sumnju. Ali mir u središtu duše nije nimalo pomućen. Mir također ne valja povezivati s nepokretnošću, s ne-djelovanjem. Naprotiv, on je bitno povezan s djelatnim postizavanjem dobra i pravedna reda.

Marija je sva okrenuta Bogu

Blag čovjek istodobno na neki način oko sebe širi taj mir koji kraljuje u njemu. On postaje, a da ništa i ne kaže, stožer privlačnosti. Ruski svetac Serafin Sarovski lijepo veli: “Budi u miru sa sobom i vidjet ćeš da će se tisuće oko tebe spasiti.” Čovjek, samomu sebi i Bogu otuđen, nije sposoban za mir. Čim je zadovoljan sobom i živi u miru s Bogom, održat će mir i sa svojom braćom i sestrama.

Središnja, najsnažnija božićna želja je da na zemlji bude mir, da vlada mir. Božić je najveće očitovanje Božje ljubavi. „Očitova se dobrota Boga, našega Spasitelja, i njegova ljubav prema ljudima“ (Tit 3, 4). Ovo je rosa koja je na Božić pala s neba, nježnost koja je kišila odozgo. Evanđelist Luka izvješćuje kako se anđelu pridružilo mnoštvo vojske nebeske koja je hvalila Boga: „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi“ (Lk 2, 14). Svojom pjesmom anđeli izražavaju smisao onoga što se je dogodilo, izjavljuju da rođenje Djeteta ostvaruje Božju slavu i donosi mir ljudima. Mir, prema biblijskom značenju, označuje cjelinu svih dobara, posebno oprostjenje grijeha i dar Duha Božjega. Biblijski izraz za mir vrlo je blizak izrazu „milost“. Mir koji Bog daruje označuje mnogo više nego li odsutnost ili odstranjenje ratova i ljudskih sukoba: Označuje ponovno uspostavljen, miran i sinovski odnos prema Bogu, to jest spasenje. Opravdani vjerom - kaže apostol - u miru smo s Bogom. U ovom smislu mir se poistovjećuje sa samom Kristovom osobom. „On je, naime, naš jedini mir“ (Ef 2, 14).

Djevica Marija puna je milosti i puna je Boga. Ona se potpuno ispraznila da bi Bog u njoj mogao potpuno boraviti. Ona je sva okrenuta Bogu. Zato nam govori: „Poklonite se mom Sinu u svojim srcima, izaberite ga, nitko vam ne može dati mir kao on, imat ćete radost u njemu.“

Neka se to dogodi i u našim životima, ne samo za ovaj Božić, nego svaki dan.

ZA MOLITVU SE NE SMIJEMO UMORITI

Priredio Krešimir Šego

Cijela je prošla godina u ovoj župi bila u znaku dvadeset pete obljetnice ukazanja Kraljice Mira. U stvari, bila je to godina zahvalnosti za sve primljene milosti, što je i razlog ovom razgovoru s međugorskim župnikom dr. fra Ivanom Sesarom.

Oče župniče, je li se, i ako jest, po čemu se prošla godina razlikovala od svih ostalih godina u našoj župi? Kako se sama župa pripremala za dvadeset petu obljetnicu i kako ju je živjela?

Važno je kazati da se, zahvaljujući posebnim Božjim milostima, ova župa već punih dvadeset pet godina razlikuje od drugih župa. Ovo je mjesto u kojemu nitko nije stranac, premda se u njemu govore svi jezici svijeta i svakodnevno susreću različite kulture. Svi se razumiju jer im je zajednički jezik, jezik molitve. Ipak, treba naglasiti da, uz intenzivniji molitveni program, 2006. se razlikovala i po broju osoba koje su posjetile naše mjesto pa je broj bogotražitelja nadišao broj iz rekordne 1990. Te spomenute godine u župi je podijeljeno 1.373.850 svetih pričesti, a prošle godine podijeljeno je 1.451.100 svetih pričesti. Te znamenke navodim jer su najsigurniji pokazatelj broja međugorskih hodočasnika. Broj hodočasnika bio je znatno veći nego i jedne godine u minulih dvadeset pet godina, a sve države iz kojih su dolazili nemoguće je nabrojati. Jednostavno, tražitelji mira došli su iz cijeloga svijeta.

Godina zahvalnosti za primljene milosti

Ni župljani jubilarnu godinu nisu dočekali bez posebnih priprema. Već na početku prošle godine moglo se vidjeti snažnije molitveno ozračje, crkva je svakodnevno bila puna domaćih vjernika i vjernika iz okolnih župa koji su sudjelovali u večernjem molitvenom programu. Svi smo ozbiljnije shvaćali i živjeli poziv Kraljice Mira da se nađe vrijeme za molitvu. Za svaki smo se blagdan, na razini župe ali i uz sudjelovanje hodočasnika, pripremali devetnicom ili trodnevnicom... Premda su naša molitvena mjesta - župna crkva, Brdo ukazanja i Križevac uvijek puna molitelja, u prošloj je godini njihov broj ipak bio znatno veći. Mnogi su došli sa župljanima zahvaliti na tolikim milostima koje su ovdje udijeljene i o kojima ljudi svakodnevno svjedoče.

Koliko smo mogli pratiti iz medija, župu je posjetio i značajan broj crkvenih dostojanstvenika - biskupa, nadbiskupa. Kakav je njihov doživljaj onoga što se događa u ovom mjestu?

Dugačak je popis crkvenih dostojanstvenika koji su do danas posjetili ovu župu. Neki su došli već 1981. i nastavili su dolaziti svih sljedećih godina. Prošle je godine Međugorje posjetilo 12 biskupa i nadbiskupa iz

različitih država i krajeva svijeta. Svi su posvjedočili značajan utjecaj Međugorja na njihove vjernike. Svi svjedoče da su se njihovi vjernici promijenili nakon hodočašća u naše mjesto: Postali su zauzetiji vjernici, više su u crkvi - dolaze na Misu - vraćaju molitvu u svoju obitelj, češće se ispovijedaju, imaju više razumijevanja za bližnjega, počeli su postiti što, kažu njihovi pastiri, dotle gotovo da i nisu prakticirali. Uglavnom, oni donose

promjene na bolje, što je, svakako, milosni dar Neba ne samo mjesnim crkvama, već cijeloj Crkvi. Ipak, na nama je, prije svega onima koji smo ovdje, sa svom ozbiljnošću slušati i živjeti poruke. Ako smo mi svjedoci posebne milosti, onda će i drugi lakše prihvatiti poruke i po njima živjeti.

Pozvani smo biti primjer onima koji dolaze

Hodočasnici dolaze sa svih strana svijeta. Što oni očekuju od svoga posjeta?

Mi kao župa nemamo što ponuditi osim ljudima omogućiti preko sakramenta ispovijedi pomirenje s Bogom te preko Euharistije susret sa živim Bogom koji nam se daruje.

Mnogi koji su našli vremena i sredstava za putovanje, ako su htjeli dobar odmor, mogli su otići negdje na more i uživati. Ili, ako su htjeli na zimski odmor, na skijanje, mogli su otići u tolika središta, a ne kao za Novu godinu biti s nama. Ništa od toga ne traže hodočasnici koji nam dolaze. Oni žele oazu mira, moliti u mjestu koje je Gospa blagoslovila svojim dolaskom, iz kojega je pozvala ljude na obraćenje, molitvu, post, čvrstu vjeru. Mi koji smo vjernicima na raspolaganju u ispovjedaonicama svjedoci smo tolikih promjena, tolikih preobraženih srdaca! Potrebno je svakodnevno susretati ljude koji prvi put mole kronicu, poste i ispovijedaju se nakon dugo godina. Mnogi su, prema njihovu vlastitu svjedočanstvu, upravo ovdje prvi put osjetili blizinu Božju. Netko je prešao stotine ili tisuće kilometara i svoje najpotrebnije trenutke života doživio u međugorskoj ispovjedaonici, postao je novi čovjek, vratio se Bogu, svome Spasitelju kojega je bio potpuno zaboravio. To je Međugorje, to je Podbrdo ili Križevac - promjena, preobrazba. To su te milosti na kojima Bogu svakodnevno zahvaljujemo.

Stoga ne čudi što gotovo svaki hodočasnik, bez obzira je li došao prvi ili sto prvi put, kad odlazi, odlazi sa suzama u očima i kaže da će opet doći. Ovdje su našli dom, Majku, a dom i majku uvijek je teško ostaviti.

Što možete reći, temeljem iskustava s hodočascima, širi li se poruka mira i poziv na obraćenje, upućeni iz ovoga mjesta?

Dosta je puta već rečeno da je župa Međugorje postala najpoznatijom župom u svijetu. Možda će netko pomisliti ili kazati da je to pretjerivanje, no dostatno je pogledati lica u našoj crkvi pa će se uvjeriti da nije riječ o pretjerivanju. Svakodnevno se mogu susresti skupine iz različitih europskih ze-

malja, iz Afrike, obiju Amerika, Kine, Hong Konga, Singapura, crnci, bijelci, pripadnici različitih plemena... Promatrač se ne iznenadi kad u istom danu susretne kanadske Indijance u svojim tradicionalnim nošnjama i hodočasnike iz neke afričke zemlje također u svojim tradicionalnim nošnjama. To je naša stvarnost. Kao što na početku rekoh, ovdje su svi ljudi kod kuće i svi govore istim jezikom, jezikom molitve.

Međugorje nas uči da mir možemo pronaći samo u Bogu

Svaki novi hodočasnik potvrđuje riječi iz prethodnog pitanja, naime poruka se širi i dolazi u daleke kutke zemlje. Više nije nikakva novost kad nas netko obavijesti da je u njegovoj župi započeo tjedni, petnaestodnevni ili mjesečni večernji program kakav je u našoj crkvi, s molitvom krunice, sv. Misom... Teško bi bilo nabrojati sva takva mjesta, ili sve župe u kojima su osnovani centri mira. Oni su, u najkraćem, premrežili cijeli svijet. Molimo se da poruka mira dođe do svakoga srca, jer smo svi pozvani na mir i življenje poruke. Moram navesti i jedan primjer: Uoči Božića u našoj župi boravila jedna skupina hodočasnika iz Libanona. Poznato je da prošle godine, zbog rata, nisu mogli dolaziti u broju u kojemu su prethodnih godina dolazili, i da su bili veoma tužni. Sada, kad su došli, svjedočili su nam kako su trpjeli zbog stradanja i zbog toga što im je onemogućeno doći k Majci kod koje su uvijek nalazili mir. Posvjedočili su da se svaka njihova kršćanska obitelj moli Majci Mira za mir u njihovoj zemlji i za mir u svijetu. Sličnih je svjedočanstava, na razini pojedinca, obitelji, zajednice velik broj. Uostalom, prisjetimo se Gospinih riječi treći dan ukazanja: «Mir, mir, mir i samo mir, mir mora zavladati između čovjeka i Boga a i između ljudi.» Međugorje nas uči da mir možemo pronaći samo u Bogu. Ne pretječući konačni sud Crkve, sve je to dokaz da je Međugorje cijelome svijetu dar Neba.

Zimsko je razdoblje redovito vrijeme malog broja hodočasnika. Tih nekoliko mjeseci župa živi uobičajenim životom jedne župe. Što biste preporučili župljanima kako to vrijeme iskoristiti, poglavito mislim na duhovni život?

U jednoj od svojih poruka, svjedoče viđioci, Kraljica Mira je kazala kako je ovu župu izabrala na poseban način. Nemjerljiva je milost biti od Gospe izabran. Mi te izabranosti, koja je svima veliki dar i velika obveza, svakodnevno u svom životu mo-

ramo biti svjesni i živjeti onako kako nas nebeska Majka poziva da živimo. Ako smo svojim životom primjer drugima, onda će drugi također živjeti poruke i po porukama. Ne dopustimo da se drugi u nama razočaraju ili da vide loš primjer. Molimo, postimo, idimo u crkvu onako kako nas Kraljica Mira već dvadeset pet godina neumorno poziva. Ako je crkva ispunjena našom molitvom, ako idemo na Podbrdo i Križevac, ako poštuemo svoga bližnjega, svoje roditelje, svoju djecu, svoga brata i sestru, mi smo ispunili Gospina očekivanja. Poglavito pozivam na brigu o djeci i mladima, u njihova srca treba usaditi snažnu vjeru, kako bi mogli ići putem kojim Bog želi da idu. Velike su napaсти i kušnje suvremenoga svijeta, pa naša molitva mora biti toliko snažna da te kušnje otkloni. Naravno da svatko mora raditi, mnogi su zauzeti oko gostiju, no treba naći vremena za molitvu jer ćemo samo tako biti Gospina djeca. I, kako rekoste, upravo ovo vrijeme sada, zimске mjesece, treba posebno iskoristiti za svagdašnji susret s Bogom u crkvi, u obiteljskoj molitvi. Posebice bih podsjetio na Gospine poruke u kojima nas poziva da u svojoj obitelji stvorimo posebni kutak za molitvu, da svaki dan čitamo Sveto pismo. Dobro je upravo sada, dok nema hodočasnika, da svatko provjeri koliko slijedi te Gospine poruke. Ne smijemo dopustiti da se za molitvu umorimo. Nisu samo godine značajnih obljetnica godine milosti, nama je svaki dan i svaka godina vrijeme milosti. Ako smo toga svjesni, onda ćemo uvijek naći vremena za molitvu.

◀ nastavak sa str. 5

tu pustolovinu. Pojedinaac sluti veličinu zova i poziva, veličinu osobe. Ako je obitelj kao autoritet snažna, ako je u njoj Isus Krist ono uporište, ona životna stožina i svakodnevno sidrište duše i cijeloga dana, lako je prenijeti vjeru na potomstvo. Za vjeru treba odgovorni autoritet. Pavao je jasno opisao rađanje vjere: Vjera dolazi snagom slušanja. Što se pak naviješta da bi se moglo čuti? Naviješta se Isus Krist. Tko pak naviješta? Naviještaju oni koji su odabrani, pozvani i poslani. Izvod je jasan: Kršćanska se vjera temelji na poslanju te propovijedi apostola i njihovih nasljednika.

Kao vjernici u Marijinoj školi pozvani smo Gospodina slijediti jasno i nepodvojenom srca. Gospodin nas poziva iz mnoštva u koje bismo se rado sakrili, čupa nas iz naših životnih uhodanosti, njegov nam glas jasno veli, kako mnogo toga u našem životu nije u redu. Ne smijemo se povoditi krilaticama: *Pa svi to čine, to je tako normalno. Svi griješe. Svi se alkoholiziraju, idu na večernje zabave, izlaze van, toliki se drogiraju, gotovo svi imaju predbračne odnose. To je životni stil.* Međutim, jedno je jasno: Sve to ne ispunjava dušu ni srce, ne usređuje u konačnici. I samo stvara veći nemir.

Ako si osjetio nemir u sebi, Isusov je to glas. Ako si osjetio Isusov glas, budi uvjeren, njegov glas poštuje tvoje dostojanstvo. Želi te pozvati natrag, k tebi, da se vratiš u svoje srce, svoj dom. Da se vratiš u svoju dubinu. Ne dopušta Isus da se s drugima mijenjamo ili da njegovu osobu nekom drugom zamijenimo. Njegov je glas nezamjenljiv. Svatko ima svoju odgovornost i terete koje ne može olako skinuti sa sebe te na druge prenijeti.

Poziv i poslanje u službi su nasljedovanja

Božji je zov takav da poziva u nepoznato, u neistraživo, da sa sobom nosi neizvjesnu budućnost. Božji se zov događa pojedincima, u dubini njihove osobe i savjesti. Taj je zov redovito izvana nezamjenljiv, neprenosiv, spada na osobnu intimu, te u srcu stvara zajedništvo u službi evanđelju u svijetu. Zov i poslanje su usko povezani. Isusov zov nije nikada za vlastito izgrađivanje ili samo osobni duhovni probitak. Postavlja nas u svijet za druge.

Poziv i poslanje u službi su nasljedovanja. Čovjek stavlja svoje sposobnosti u službu zajednice Crkve. Služiti Bogu i bližnjemu u evanđeoskom posluhu i poslanju, u svakodnevici života. I nakon godina službe u Gospodinovu vinogradu zna se dogoditi da se

čovjek zapita: *Je li to sve? Ne traži li Bog nešto dublje i više?* Ponekad bismo rado bili u situaciji Mojsija ili proroka koji su - suočeni s težinom naloga znali govoriti - Gospodine, samo ne ja, ne mene, potraži drugoga. *Premlad sam, neiskusano, ne znam govoriti.* Međutim, Bog ustrajava na korjenitosti svoga poziva. Bog ne odustaje, on se ne da smesti, on jasno kaže svakome kao i Petru Gospodin nakon uskrsnuća: "Dok si bio mladi, opasio si se kako si htio, zapućivao se kamo si htio..." (usp. Iv 21,18). Nad nama je sudbinska obveza u današnjem vremenu biti do kraja Gospodinovi.

Nije to stvar naše odluke, nego dolazi izvana. Papa upravo to naglašava: Bog nam dolazi u susret, susrećemo se s njime u rije-

či i sakramentima Crkve. Nije to Bog mržnje ni osvete, nasilja ni rata, nego Bog ljubavi. I kršćani su se susreli s tom ljubavlju u Isusu Kristu, ne s nekom idejom, nego na križu, raspetom Ljubavlju. Danas se s njome susrećemo upravo u Crkvi.

Crkva nam nudi kroz liturgijsku godinu kao cilj rast u spoznaji Isusa Krista i njegova otkupiteljskog djela te to onda očitovati u životu iz vjere. Kršćanstvo nije vezano uz ograničavanje, prikraćivanje života i u životu, nego je ono otvaranje za snagu koja se izljevava s Uskrsa i prema natrag, a i naprijed. To je vrijeme pretvaranja staroga u novo, pustinje u edenski vrt, pretvaranje mukotrpnog života u vrt uskrsnoga jutra gdje se susrećemo s Raspetim i Uskrslim.

POKLON KRALJEVA

Tri kralja predstavljaju čitav ljudski rod. Dolaze s raznih strana svijeta.

Izdaleka. Put je dug i naporan. Traženje Boga iziskuje mnoga odricanja,

a ponajprije ustrajnost. Mnogi pođu, pa odustanu. Prva ih prepreka

obeshrabri i smete.

dr. fra Ivan Ivanda

Drugi su nešto uporniji. Ne daju se omesti na samom početku, ali negdje na sredini puta osjete zamor i zasićenost. Koliko još treba ići? Ima li kraja ovoj mucu, ovomu iščekivanju? Obuzme ih osjećaj da su uzalud potrošili vrijeme i da se više ne isplati ići dalje. Drugi opet dođu do pred sam cilj i nemaju snage učiniti zadnji korak. Jer, upravo je taj korak najteži. Isus kaže: «Tko ustraje do kraja, taj će se spasiti». Koliko je u životu važna strpljivost i postojano iščekivanje! No, prije ili kasnije razočarat će se i bezvoljno odmahnuti rukom svaki koji je na put krenuo s pogrješnim motivom. Mnogi misle da traže Boga, a traže samo sebe. Rijetki su oni koje na svojim krilima nosi čista ljubav. Koji Boga traže radi njega samoga. Jamačno, mi ljudi ne možemo razmišljati i djelovati bez pomišljanja na određenu korist za same sebe. No, koristoljubivost ne smije biti motiv ili nit vodilja. Ne smije ona određivati naše želje i postupke. Trebalo bi razmišljati ovako: Idem k Bogu, poklonit ću mu se i iskazati mu štovanje. Bog, koji je ljubav, uzvratit će mi. A ne ovako: Idem k Bogu, jer mi treba, imam toliko želja koje bi mi trebao ispuniti. Ako me usliši, poklonit ću mu se i zahvaliti.

Došao je Spasitelj, od davnina Obećani i iščekivani

Tri kralja ispravno traže. I nalaze. Vodi ih nebeska, a ne zemaljska zvijezda. Svjetlo Duha Božjega. Čuli su u sebi glas: «Rodio se Emanuel, Bog s nama. Dođite i poklonite mu se!» Ne čase ni časa, jer se konačno ostvaruje davna čežnja. Došao je Spasitelj, od davnina Obećani i iščekivani. Zar bi se sada moglo dvoumiti i oklijevati? Ili pomišljati na neke prizemne i površne razloge da bi se krenulo k mjestu Božjega silaska? Oni su već u srcu pripremljeni za ovaj blaženi trenutak. Samo još zadnji korak. Ustati i poći. Tako je i izgubljeni sin odlučio: «Ustat ću i poći k ocu svome». Bog zove, ali ne silni. Daje zvijezduvodilju svakomu tko je hoće slijediti. Tako je nekoć Izraelcima svijetlio dok su išli kroz

pustinju prema «obećanoj zemlji». Naša je obećana zemlja Betlehem. Ovdje je susretište neba i zemlje. Ovdje započinje nova povijest ljudskoga roda, a u njoj i nova povijest svakoga kršćanina. No, odlučiti se za *hodo-čašće* mogu jedino sam osobno. Pozvan sam i ponuđen. Oslovljen sam. Moja zvijezda je spremna da me povede. No, prisjetimo se opet evanđelja. Mnogi se ispričase na razne načine: Imali su prječih «poslova». Onaj je morao na njivu, drugi se morao ženiti, a treći pak pokopati mrtvacu. Uvijek je moguće naći tisuću isprika i «važnijih», neodgodivih obveza. Tako mnogi propuste «povoljan čas». Živeći s ispričama, stignu i pred vrata

smrti. A sud koji slijedi ne trpi ispričavanja. Bog nije sporedna, nego prva i najviša stvarnost. Krajnje je neprimjereno pretpostavljati mu nešto drugo. Nešto ovozemno, što je u konačnici samo puko sredstvo.

Isus je došao radi svih

Mudraci su «mudri» upravo zato što se ne prepuštaju otezanju i dugim pripremama. Srce je spremno. Ono se već raduje i «leti». To je zaručnica radost koja raste na drvetu ljubavi. Stigavši do Betlehema, susreću se međusobno i zajednički kreću u susret s Djetetom i njegovom Majkom. *Bog povezuje*. Crne i bijele. Ljude raznih jezika i kultura. Svi su njegova djeca. Svaka je različitost obogaćenje. Ne kamen smutnje. Ne povod za sukob i netrpeljivost. Isus je došao radi svih. On grli sve i svakoga. Ne izuzima nikoga. Nije isključiv. Kod njega nema «manje vrijednih», «manje prikladnih», «manje sposobnih». Nema kastâ i klasâ. Nema «autsajdera». Nema mjesta fundamentalizmu, bez obzira iz koje religije ili kulture dolazio. S Istoka ili sa Zapada. Upravo Krist povezuje sve četiri strane svijeta. Njegova je ljubav sveopća i sveobuhvatna. «Idite po svem svijetu, učinite sve >>

<< narode mojim učenicima». Bogo-javljenje je razotkrivanje čitavu svijetu ove činjenice. Svi narodi i svi jezici trebaju poput orkestra pjevati simfoniju Božjemu dolasku. U betlehemskom siromaštvu i jednostavnosti *sada*, a *uskoro* – na koncu vremena – u slavnome povratku Gospodara svijeta i povijesti.

Kraljevi se klanjaju djetetu

Za kraljeve se kaže da su «pali ničice i poklonili se». To je srž čitavoga događaja. Sve što je prethodilo stječe se u ovome činu *klanjanja*. «Pokloniti se». Pasti na koljena. Spustiti se. Prignuti se k zemlji. Sagnuti vrat. Veličanstven je to čin, prepun značenja. Znakovito je da se «kraljevi» klanjaju. Oni kojima se drugi klanjaju. Klanjaju se djetetu. Još je nekako prihvatljivo klanjati se moćnom i svesilnom Bogu Staroga zavjeta, koji nastupa kao Vrhovnik i Sudac. Sada mu se treba klanjati u djetetu. Zaprepašujuće i gotovo nepodnošljivo. I ovdje može nastati istinski «skandalon» za one koji «važu» i «računaju». Bog se nije pruerušio u dijete, nego *jest* dijete. Kršćanstvo ne započinje kao moć, silina, snaga autoriteta. Ono započinje tako «slabašno», da ga «jaki» jedva mogu i prepoznati, a kamoli prihvatiti. Zaboravili smo «klanjati se» svetosti i uzvišenosti jedine stvarnosti koja zahtijeva da pred njom odbacimo sve maske vlastite veličine: stvarnosti Božjega *utjelovljenja*. Bog uzima tijelo, posve ljudsko, ali ne prestaje biti Bog. Otajstvo bez dna. Mi smo danas u opasnosti da posve utonemo u mraku klanjanja idolima i božanstvima svijeta. Kao što su se Židovi nekoć klanjali «zlatnom teletu», iako im je Jahve stotine puta spasio život. Čovjek zaboravlja Božja dobročinstva. Kratka mu je pamet. Tri kralja nam ponovno poručuju da je potrebno klanjati se jedino Bogu. Ne sebi. Ne moćnim i utjecajnim ljudima. Ne stvarima i idejama. Ne ideologijama i svjetonazorima. Ne smijemo se klanjati «novom dobu» bez Boga, jer to doba nema ni sadašnjost ni budućnost. Ako smo se odvažili na put i poklonili se, zasigurno će nam u srcu usplamtjeti iskra novoga života. Onako kako je to u svom romanu «Gašpar, Melkior i Baltazar» prikazao francuski pisac M. Tournier. Oni se, nakon susreta s Kristom, odriču svojih iluzija i strasti koje su čitava života njegovali. Ovisnost o požudi, hrani i umjetnosti preobražava se u «ovisnost» o Božjemu Sinu koga su prepoznali kao najveću životnu vrijednost. U dodiru s njime, prostrti na koljenima pred njim, oni uviđaju da je to jedini istinski i smislen čin čitava njihova dotadašnjeg života.

FRANJEVAČKA SVETA GORA

fra Slavko Barbarić

Fra Slavko Barbarić svečane je zavjete položio 1971. godine na La Verni, svetoj franjevačkoj gori. Nakon zavjetovanja, po povratku u Hercegovinu, napisao je svojevrsan putopis, koji se čuva u Arhivu Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru. Riječ je o tekstu na četiri pisaćim strojem gusto pisane stranice A/4 formata. Zbog zanimljivosti opisa La Verne i dubine dojmova, tekst objavljujemo u ovom i sljedećem broju *Glasnika mira*.

«**S**tranče, koji dolaziš na La Vernu, zašto si se uspeo ovamo gore? Što si došao vidjeti? Tražiš li lijepe krajolike i izvanredne poglede koje ti pruža visina ovoga brda? Ti koji ovamo dolaziš, znaj: La Verna je lijepa, ali povrh svega sveta» - stoji zapisano o La Verni.

Braća i sestre gudure

La Verna je lijepa. Nalazi se sjeveroistočno od Arezza, u provinciji Toscana. Vozeći se vijugavom cestom, punom opasnih krivina, prolazi se kroz više omanjih mjesta. La Verna se, zbog svoje visine, otvara radoznalim pogledima već idući iz Bibbiene, također mjestanca na putu prema svetim mjestima franjevačke duhovnosti. I svaki pogled, bio to pogled iskusnog poznavatelja ili pak onoga koji prvi put tamo stiže, zaustavlja se najprije na prijetećim gudurama, koje se simbolično dižu prema nebu, koje je sv. Franjo sigurno imao na umu kad je pjevao o prirodi, kad je slavio svoga Gospodina kao svoga jakog zaštitnika. Upravo tako djeluju stijene na kojima je Franjo provodio svoje miholjdanske postove. Strahota bi ih bilo promatrati da ih Franjo ne nazva svojom braćom i sestrama. Na vrhu tih gudura smješten je prostrani samostan, *santuario francescano*. To je veliki kompleks jednostavno napravljenih i duhom siromaštva obojenih zgrada.

K ovom svetištu vode tri puta. Jedan, već spomenut, preko Bibbiene; drugi od Pieve di san Stefano i treći od Rassina preko Chitignana i Chiusia. Do svetišta se može stići svim sredstvima. I tu franjevačko srce nalazi jednu simboliku. Franjo je svojim životom i radom otvorio tri puta, tri načina stizanja do vrha kršćanskoga ideala. Svi su jednako

strmi, jednako teški i naporni, a sastaju se u jednoj točki. Tko na poseban način želi okušati strminu puta, onda kreće od Vecchie, seoceta udaljenog od samostana oko 1,2 km. Kad strmina postaje teža, pobožni putnik nailazi na jedan veliki križ, a malo zatim na spomenik sv. Franje s grlicama. Fiorentinski umjetnik, inspiriran epizodom iz Cvjetića, predstavlja Franju s jednim dječčićem od kojega svetac traži grlice i kasnije ih pušta na slobodu. Kad sam prvi put ugledao taj spomenik, instinktivno sam se zaustavio i na svoj način shvatio njegovo značenje. Na sredini puta ili bilo gdje sresti nasmijana Franju koji pokazuje put prema gore, navije, jest nešto ohrabrujuće. Nema tu romantike. Nestala je sa strminom, smiješak je plod unutarnjeg prihvaćanja križa i znoja prolivenog do Gore. Podnevno sunce prži i u jutarnje sate, ali prst izrastao iz praktičnog življenja Evanđelja je autentičan i nije teško ići za njim.

Uspomene na sv. Franju olakšavaju uspon

Penjući se dalje, nailazi se na Capella degli ucelli. Prema Cvjetićima, tu su Franju pozdravile ptice kad je prvi put 1214. stigao na La Vernu. Tamo stoji ovako: «Približavajući se podnožju La Verne, počinu Franjo pod jednim hrastom. Tu je odmah utonuo u razmišljanje. I dok je tako razmišljao, skupilo se mnoštvo ptica iz različitih krajeva, koje su pjevanjem i lupanjem krila iskazivale veliku radost i veselje. Okružile su tako Franju, da su mu neke slijetale na ramena i stajale na dlanovima.» Danas umjesto hrasta stoji mala kapelica na spomen tog događaja. Od ove kapelice strmina postaje još veća, ali s uspomenu na Franju pomalo se gubi osjećaj za preteško i ide se dalje.

Na ulazu u samostan stoji natpis: *Na zemlji nema svetijeg brda.*

Čim se prođe ulazni luk, nailazi se na jednu malu crkvicu, chiesinu, posvećenu Gospi od anđela. Sagrađena je od 1216.-1218. i posvećena na izričitu Franjinu želju Mariji Anđeoskoj kao i ona u Asizu. Spomena su vrijedne tzv. terracotte od Andrije della Robbia i njegova sina Nikole. Otac je izradio Uznesenje Marijino na nebo, a sin Rođenje i Polaganje Kristovo u grob. Pred chiesinom i bazilikom nalazi se veliki piazzale. Tu se nalazi veliki drveni križ koji dominira nad maloprije spomenutim gudurama. Odatle se pružaju vrlo lijepi pogledi na cijelu okolicu. Bazilika je početa 1348., a dovršena 1509. godine. Svečano je posvećena 22. travnja 1568., a bazilikom je proglašena 22. kolovoza 1921. Spomenuti umjetnici druge polovine petnaestog i prve polovine šesnaestog stoljeća su i ovdje ostavili jedna od najljepših svojih djela. Naravno je da se spomene i stari kor, s velikim orguljama koje su postavljene na spomen sedamstote godišnjice smrti sv. Franje. Nadesno od ulaza u baziliku nalazi se Capella della Pietà. Također je i ona urešena terracottom robijanske škole. Ona ujedno služi kao ulaz u veliki hodnik, nazvan hodnik stigmata. Podignut je da bi redovnici mogli nesmetano, danju i noću, obavljati uobičajene procesije nakon oficija. I to nakon Večernje, što se i danas prakticira, i nakon Jutarnje, što se sada izostavlja. Islikan je detaljima iz Franjina života. Otprilike na sredini hodnika stoje oniža vrata koja vode do ležaja sv. Franje. Pećina u kojoj se nalazi ležaj, vrlo je impozantna. Velike stijene, kao obješene, sačinjavaju njezine zidove, a u sredini naznačen kamen, koji je služio Franji za kratki odmor, koji je on dopuštao «bratu magarcu». Na kraju hodnika nalazi se Capella della Loddì, koja je ustvari ulaz u drugu i to Capella della Croce ili Seconda cella di san Francesco. Kroz niska vrata, nad

Događaj koji je La Vernu učinio poznatom jest stigmatizacija sv. Franje. Sveti Bonaventura o tome piše: «Jednog dana oko svetkovine Uzvišenja svetog Križa, dok je molio na brdu, ugleda Franjo jednog serafina, koji je imao šest svijetlećih krila, kako silazi s neba. U brzom letu približi se čovjeku Božjem, a među krilima mu se ukaza razapet čovjek. Kad je Franjo to vidio, bio je zahvaćen velikim čuđenjem i veseljem pomiješanim s neizrecivim bolom. Kad je vizija prestala, osjećao je u svom srcu čudan žar. Na rukama i na nogama su se pojavili znaci čavala, onako kako ih je maloprije vidio u viđenju...»

kojima stoji najstariji prikaz stigmatizacije, ulazi se u kapelicu stigmata. Tu se braća svaki dan skupljaju da pjesmom i molitvom proslave Dobrog Gospodina koji je svom poniznom slugi Franji dopustio da okuša, prije nego umre, tako je glasila Siromaškova molitva, boli koje je On sam osjećao na križu. Nju održava, barem sada, jedan svećenik koji živi u eremitoriju. To bi se moglo nazvati samostanom u samostanu. Tu su mnoga braća, osjetivši posebni poziv na molitvu i razmatranje, provodili život u tišini visine.

Događaj koji je La Vernu učinio poznatom jest stigmatizacija sv. Franje. Sveti Bonaventura o tome piše: «Jednog dana oko svetkovine Uzvišenja svetog Križa, dok je molio na brdu, ugleda Franjo jednog serafina, koji je imao šest svijetlećih krila, kako silazi s neba. U brzom letu približi se čovjeku Božjem, a među krilima mu se ukaza razapet čovjek. Kad je Franjo to vidio, bio je zahvaćen velikim čuđenjem i veseljem pomiješanim s neizrecivim bolom. Kad je vizija prestala, osjećao je u svom srcu čudan žar. Na rukama i na nogama su se pojavili znaci čavala, onako kako ih je maloprije vidio u viđenju...» Nad glavnim oltarom je terracotta, opet od Andrije della Robija: Razapinjanje. Krist je okružen s četiri grupe anđela koji plaču, u podnožju križa je sveti Franjo sa stigmatama, Marija ožalošćena, sv. Ivan i Jeronim koji se, kao i obično, udara kamenom u prsa. Iznad križa se vidi Sunce i Mjesec koji također oplakuju smrt Bogočovjeka. U istom sklopu zgrada imaju kapelice posvećene sv. Bonaventuri i sv. Anti. Zatim kapelica bl. Ivana Alvernskoga, koji je u postu i molitvi proboravio pune 32 godine.

Rasadište iskonskog franjevačkog duha

Samostan je ogroman. Nekad je u njemu boravilo do stotinu fratara. Međutim, danas, kao i posvuda, smrt se zavlači i zavukla među zidove i prijeti neumoljivo, čak iskor-

jenućem. U tom ogromnom prostoru sada zimuje desetak starijih fratara. Novicijat, koji je također na La Verni predviđen, zjapi već nekoliko godina prazan i starijim generacijama ulijeva strah u kosti. Iako ovi retci mirišu pesimizmom, čini mi se da na nj nemamo pravo kad je riječ o La Verni. Ako fratara ponestaje, La Verna ipak živi. Treba samo doći i vidjeti što se tu događa ljeti. Svaki dan dolaze mnogobrojne grupe hodočasnika sa svih strana Italije, koji se okreppljuju duhovno na ovom svetom mjestu. Trebalo bi možda uzeti njihovo glasilo i čitati pisma čitatelja. Nad ovom činjenicom bi trebali svi fratri cijeloga svijeta ispitati svoju savjest. Ako je danas Toskanska provincija u krizi, La Verna to ne bi smjela biti. Svijetu je, pogotovo talijanskom, sv. Franjo vrlo blizak. On mu još ima što reći. Stoga bi Franjini sinovi, prekoračivši uske granice svojih pokrajina, trebali biti spremni pomoći održavati svoje svetište. Ne bi smjelo biti franjevca, kojemu je to moguće, koji ne provede barem jedno vrijeme na La Verni. Tako bi ona bila ono što bi i trebala biti, rasadište iskonskog franjevačkog duha; bila bi izvor na koji dolaze žedne duše, izvor o kojemu toliko govori i Drugi vatikanski koncil. Onda bi se lakše pronalazili i otvarali izvori u vlastitim provincijama, onda bismo ih znali više cijeniti i bolje koristiti.

(Svršetak u sljedećem broju)

SVI MLADI KOJE SAM 1985. PRVI PUT PRATIO U MEĐUGORJE I DANAS JEDANPUT GODIŠNJE POSJETE OVO MJESTO

Velečasni Dietrich von Stockhausen od 1985. dolazi u Međugorje. I svoju je jednu slobodnu godinu iskoristio za osamnaestmesečni boravak u ovoj župi. Od 1997. upravitelj je mjesta molitve u Heroldsbachu, gdje se 1949. počela ukazivati Majka Božja. Zamolili smo ga za razgovor o svojim iskustvima Međugorja te događajima u Heroldsbachu.

Priredili Vikica Dodig i Vinko Ilić

Kad ste prvi put bili u Međugorju.

Bilo je to 1985. godine. Došao sam jer je moja majka, tada stara osamdeset četiri godine, već 1984. bila u Međugorju i htjela je opet ići. Majka je cijeli svoj život bila pod snažnim dojmom ukazanja. Naime, osam kilometara od našega mjesta, na sjeveru Njemačke, u Hedeu, također su bila od 1937. do 1940. ukazanja. Majka je do kraja života bila povezana s tim ukazanjima. U stvari, voljela je sva ukazanja.

Spremila se na put u Međugorje a da o tome nikom ništa nije kazala, čak ni mom bratu liječniku. Rekla mu je tek večer prije da ide. Kad se majka vratila nakon sedmodnevnog boravka u Međugorju, pričala je tako živo i dojmljivo, da je moj brat i njegovo petero djece također poželjelo posjetiti Međugorje. Bratova djeca, stara od jedanaest do sedamnaest godina, skupili su djecu iz svoje škole, cijeli autobus, i mene su zamolili da ih kao duhovnik pratim na putu. Tako sam u kolovozu 1985. prvi put došao u Međugorje.

Vaši prvi dojmovi?

Kao svećenik, mogao sam sudjelovati i kod ukazanja. Stajao sam pokraj vidjelice Marije Pavlović i razmišljao kako će vidjelica doživjeti puno toga, a ja ništa ne ću osje-

titi. Razmišljao sam o tome kakvu milost djeca imaju. No, u tim sam trenucima čuo riječi: Ti imaš puno, puno više. Ti držiš Presveto u svojim rukama! Te su riječi za mene bile poseban znak, posebna milost. A još veći znak i veća milost bilo je kako su se ta djeca, ti mladi koje sam doveo, promijenili, što sam posebice snažno doživio u svetoj ispovijedi kojoj su svi pristupili. Svi su potvrdili snažan doživljaj vjere. I danas ih pratim i vidim da su svi, već odrasli, ljudi sa svojim obiteljima, ostali praktični vjernici. Svaki od njih jedanput godišnje dolazi u Međugorje.

Niste ostali samo na tom jednom dolasku u Međugorje?

Te davne godine bio sam župnik u jednoj južnonjemačkoj župi pa sam, kad sam vidio što se dogodilo s tim mladima, pomislio da bi bilo dobro da i župljani dožive Međugorje. Sa župljanima, ali i vjernicima iz drugih župa, dogodilo se isto što i s mladima: Doživjeli su duboko iskustvo vjere pa sam odlučio s njima u Međugorje dolaziti ne jedanput, već dvaput godišnje. Ja sam redovnik augustinac i 1991. moji su me poglavari premjestili u Marija Sale u Austriji. U lipnju te godine počeo je rat i ja sam vrlo brzo okupio međugorske prijatelje s kojima sam od 1992. do-

premao humanitarnu pomoć u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. U Međugorju smo od Boga i Gospe primili tolike milosti i smatrao sam svojom zadaćom i dužnošću vratiti nešto ljudima koje je pogodio rat.

Godine 1995. završavala se moja služba u Marija Sale i moji su me poglavari opet vratili u samostan. Kako mi koji smo navršili dvadeset pet godina redovničkog života imamo mogućnost uzeti slobodnu godinu, zatražio sam tu godinu. Kada sam u Međugorju boravio 1994. diskretno sam upitao fra Slavka Barbarića mogu li pola godine ostati s njima, na što je odgovorio: Zašto samo pola godine, trebaš ostati cijelu godinu. No, kazao je da za to treba upitati fra Ivana Landeku, župnika. Župnik je kazao da me srdačno primaju, ali moram od svoga poglavara donijeti potvrdu kojom mi se dopušta boravak. Dozvolu sam dobio, čak i više od jedne godine, pa sam u Međugorju mogao ostati od listopada 1995. do rujna 1997.

Što se događa nakon povratka?

Kad sam se 1. rujna 1997. vratio doma, moj poglavari još nije bio odlučio kamo će sa mnom. U šali sam mu kazao da je to dobro, jer se opet mogu vratiti u Međugorje koje mi je priraslo srcu. U samostanu sam proveo šest tjedana,

Ne bi trebalo pitati zašto je Gospa tako dugo ovdje, već bismo se trebali pitati zašto ona dolazi ovamo. Sigurno se moramo pitati koliko smo spremni nositi ono što nam ona daje, jesmo li nositelji njezinoga mira, koliko smo mi primjer drugima, onima koji još nisu upoznali Boga i njegovu ljubav? Koliko smo mi učinili da drugi mogu doživjeti ljubav Božju, to se moramo pitati.

a onda nas je posjetio naš biskup iz Bamberga i poglavara pitao ima li jednoga svećenika na raspolaganju koji bi preuzeo brigu o Heroldsbachu, mjestu u kojemu se sredinom prošloga stoljeća ukazala Gospa.

Što je bilo dalje?

Jako sam se radovao tim biskupovim riječima jer sam osjećao da je to Gospin poziv meni. U Međugorju sam doživio tolike milosti. Posebno sam doživio kako Bog djeluje preko sakramenta sv. ispovijedi, molitve, pokore. Posebnu sam ljubav osjećao spram večernjeg molitvenog programa u čijem je središtu sv. Misa. A za sv. Misu vjernici se pripremaju s dva dijela krunice te nakon Mise program se nastavlja molitvom za ozdravljenje i trećim dijelom krunice, zahvalom za tolike milosti. Dok sam boravio u Međugorju Gospu sam molio da mi, kad se vratim u Njemačku, nađe mjesto u kojemu ću moći prakticirati međugorski večernji molitveni program. Nakon što me je moj poglavar uputio u Heroldsbach, osjetio sam da je Gospa ispunila moju molbu.

Opišite što se sredinom dvadesetoga stoljeća dogodilo u Heroldsbachu?

Od 9. listopada 1949. do 31. listopada 1951. sedam do devet djevojčica posvjedočilo je da im se ukazuje Gospa. Govorim o sedam do devet djevojčica, jer ne znam točan broj zato što se Crkva rano povukla od svega. U svibnju 1951. došla je zabrana od biskupa, a u rujnu iste godine papa Pio XII. zabranio je hodočašća u to mjesto, a svi vidio-ci, njihovi roditelji i oni koji su dolazili na mjesto ukazanja ekskomunicirani su iz Crkve. Takav stav Crkve bio je vrlo bolan za djecu i njihove roditelje. To je bilo jako bolno, jer je selo živjelo razvijenim društvenim životom, u njemu je djelovalo oko pedeset raznih društava, a tom je odlukom podijeljeno na dvije suprotstavljene strane, jedne za a druge protiv. U svim njemačkim župama pročitana je obavijest da će svi oni koji idu u Heroldsbach biti isključeni iz Crkve. Unatoč tomu, to mjesto nikada nije potpuno izbrisano iz srca ljudi. Uvijek je bilo onih koji su dolazili, molili i činili sve ono što je Gospa u tom mjestu željela. Do godine 1975. progonjeni su svi koji su dolazili u Heroldsbach, a tek 1995., kada se slavila stota obljetnica župe, svi ekskomunicirani su vraćeni u krilo Crkve. Normalno bi bilo da se to dogodilo i znatno ranije jer je papa Pavao VI. nakon završetka Drugog vatikanskog sabora obznanio kako nitko ne može biti progonjen stoga što negdje ide moliti.

Koje su temeljne poruke ukazanja u Heroldsbachu?

Poruke su slične onima iz Fatime, a Gospa posebno poziva na molitvu i pokoru, posebno na molitvu noću kao posebnu vrstu pokore. Molila je da se na tom mjestu moli

dan i noć, bez prestanka. 8. prosinca 1949. dogodilo se čudo sa Suncem, slično onomu u Fatimi. Bio je kišoviti dan i odjedanput se rastvorilo nebo, Sunce se počelo okretati i rasipati iskre u svim duginim bojama, približilo se zemlji. Nakon toga se, okrećući se oko sebe, vratilo na svoje mjesto te nakon petnaest-dvadeset minuta ponovilo isto. Za vrijeme toga događaja jedni su u Suncu vidjeli Gospu, jedni Maloga Isusa, jedni sv. Josipa. Jasno je da to nije bilo ovo naše Sunce već neko drugo Sunce ili zvijezda jer oni koji u Nuernbergu prate vrijeme kažu da ništa od toga nisu primijetili. Isto je bilo i s onima u Lisabonu, ni oni nisu mogli objasniti čudo sa Suncem u Fatimi. Čudo sa Suncem u Heroldsbachu vidjelo je deset do dvanaest tisuća ljudi, a bilo je oko tisuću i pol do dvije tisuće onih koji su bili nazočni ali ništa nisu vidjeli.

Kako se Gospa u Heroldsbachu predstavlja?

Gospa se u Heroldsbachu predstavila kao Kraljica ruža i također je kazala da je ona Majka Božjeg milosrđa. 9. lipnja 1950. se ukazala i rekla da se molimo tome imenu. Gospa je u tomu mjestu imala još imena, a jedno od njih bilo je i Kraljica Mira. Poruka ukazanja, posebno nakon Drugog svjetskog rata i svih žrtava, jest vjera u Trojedinoga Boga. Pogreška vidjelaca, pod navodnicima govoreći, jest što oni nisu govorili o Trojedinom, već Četverojedinom Bogu, što je bila crvena krpa za teologe. A u biti djeca su vidjela ili su tako doživjela – desno Boga Oca, lijevo Boga Sina, iznad Duha Svetoga, a između Boga Oca i Isusa kleči Gospa koja je u stvari uzeta, dio je toga Trojedinog Boga. Ista je slika fantastično prikazana na mozaiku u crkvi Santa Maria Maggiore. Isto se kaže i u ukazanju, također iz 1949. godine, u Tri Fontane blizu Rima. Gospa u tom mjestu kaže: *Ja sam ta koja živi u Trojedinome Bogu.*

S iskustvom Međugorja i Heroldsbacha, kako gledate na Gospina ukazanja?

Mislim da Gospa, posebno u apokaliptičnim vremenima, preko čitavoga svijeta želi staviti mrežu milosti i ona je to učinila na različitim mjestima u svijetu – kod nas 1949., kod vas 1981. Ona želi sve razdijeljene narode spojiti u milosti, molitvi i pokori. U Međugorju je to posebno postalo vidljivo u tri etape njezinih ukazanja. Prva je faza od 1981. do 1984. - priprema vidjelaca za njihovu zadaću, druga je faza od 1984. do 1987. - Gospa priprema župu za njezinu veliku zadaću, a od tada do danas, treća faza, svim ljudima u svijetu želi približiti mir, posebno nama koji dovodimo hodočasnike i svima koji žele biti nositelji njezinoga mira u svijetu. Fra Slavko je uvijek davao tako lijep primjer pastira pred jaslama. Govorio je: Vi kao pastiri trebate doći do jaslama, vidjeti Gospu i Maloga Isusa i doživjeti taj osjećaj i kao što su pastiri išli kući kazati što su vidjeli, tako i vi trebate te

poruke nositi van, u svijet, drugima. Poruke Međugorja su za cijeli svijet, Gospa želi spasiti svu svoju djecu.

Često se može čuti kako se Gospa u Međugorju predugo ukazuje?

Ne bi trebalo pitati zašto je Gospa tako dugo ovdje, već bismo se trebali pitati, zašto ona dolazi ovamo. Sigurno se moramo pitati koliko smo spremni nositi ono što nam ona daje, jesmo li nositelji njezinoga mira, koliko smo mi primjer drugima, onima koji još nisu upoznali Boga i njegovu ljubav? Koliko smo mi učinili da drugi mogu doživjeti ljubav Božju, to se moramo pitati. Kad mi netko kaže da ne treba Međugorje, ja ga pitam koliko je prihvaćao ono što mu je njegova majka govorila, koliko je primao savjete koje mu je davala. Ako ih nije prihvaćao, ako mu nisu trebali, onda je bio jako neposlušan. Ni jedna dobra majka nikada ne će prestati govoriti svojoj djeci, upozoravati ih... Tako i naša Majka Kraljica Mira.

Usporedite Međugorje i Heroldsbach.

Poruke i jednoga i drugog ukazanja pozivaju na isto. Majka Božja nas sve želi voditi prema miru i prema Božjem blagoslovu, prema spasenju, prema svome Sinu. Vremena su drugačija – 1949. nakon II. svjetskog rata i milijunskih žrtava, i 1981., no cilj je isti. Gospa nam govori kako kroz sakramente doći do Isusa.

Što je za vas Međugorje?

Za mene kao kršćanina i svećenika Međugorje je posebno značajno. Na temelju Međugorja promijenio sam svoj život. Primjer mi je bio pokojni fra Slavko, od kojega sam učio kako poruke primijeniti u vlastiti životu, živjeti po njima. Sve dok mogu, za svaku ću obljetnicu njegove smrti dolaziti u Međugorje.

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (MARKO)

U Markovu evanđelju koje je izrazito kristološki, usmjereno čitatelj treba shvatiti kako, unatoč niskosti ljudskog podrijetla i sramoti križa, u Isusu iz Nazareta treba gledati Sina Božjega. U izrazu "sin Marijin" Marija bi bila jamac njegove ljudske naravi, slično kao što je to slučaj u Pavlovu izrazu "rođen od žene" (Gal 4,4).

dr. fra Ivan Dugandžić

Sin Marijin neprihvaćen u svom zavičaju (6,1-6a)

Dругi put Marko spominje Isusovu majku njezinim imenom u tekstu koji opisuje njegov ponovni posjet svome Nazaretu i uporno odbijanje njegovih sugrađana da ga prihvate kao što su ga prihvatili po drugim galilejskim mjestima (6,1-6a). Ovaj put to nije samo njegova rodbina već svi posjetitelji sinagoge u kojoj se u subotu našao i Isus, koristeći tu priliku da i pred svojim progovori o blizini kraljevstva Božjega, po čemu se već proćuo okolo po galilejskim mjestima. Oni prvo sa zanosom slušaju njegovo učenje, a onda s čuđenjem pitaju: «Odakle njemu ovo? Kakva li mu je mudrost dana? Kakva li čudesa čini svojom rukom? Zar nije ovo tesar, sin Marijin, a brat Jakovljevi, Josipov, Judin i Šimunov? Zar mu se sestre ne nalaze ovdje među nama?» (6,2sl).

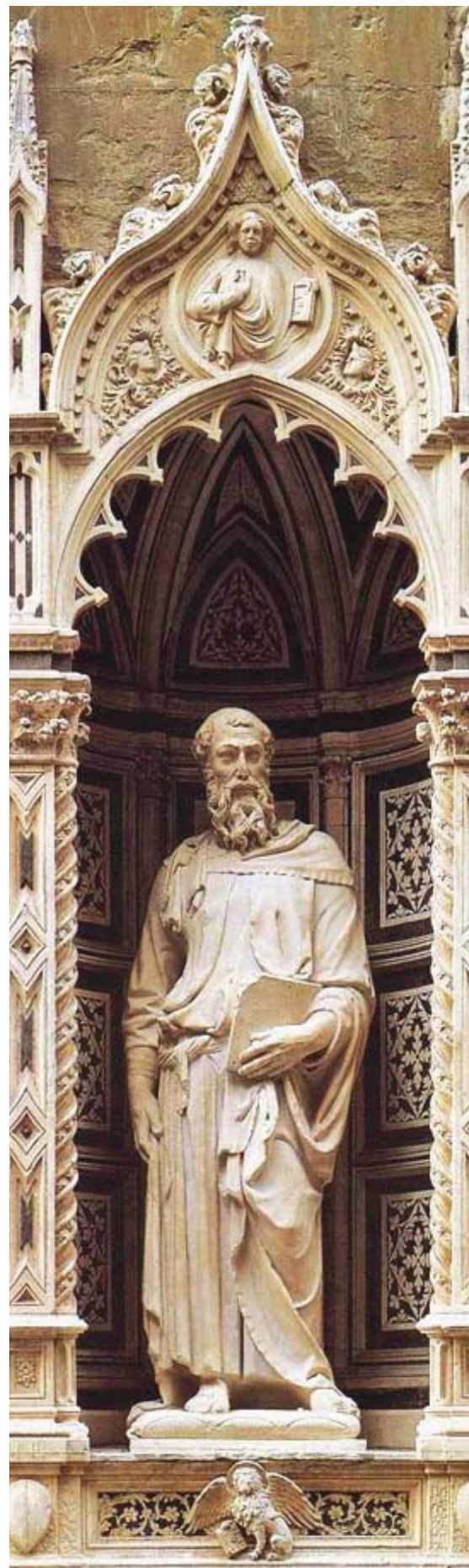
Isusovim sugrađanima očito nije upitna njegova mudrost kojoj se i oni dive, već je problem njegovo podrijetlo. Riječ je o posebnom aspektu mesijanske tajne koja u Markovu evanđelju igra važnu ulogu. Židovi su imali neke predodžbe s obzirom na dolazak Mesije kojih su se čvrsto držali. Jedna od njih bila je da nitko ne će znati odakle Mesija dolazi. On će biti posve nepoznat sve do časa svoga nastupa. Nitko ne će znati njegovo pravo podrijetlo. Na Isusa se to ne može primijeniti, jer Nazarećani poznaju ne samo njegovu majku, već i širu obitelj u kojoj je

odrastao, a u kojoj su se bliski rođaci zvali braćom i sestrama. Tu u sinagogi su oni koji su odrasli zajedno s njime. Zato on u njihovim očima jednostavno ne može biti Mesija ili prorok (r. 4), kako ga mnogi smatraju. On je za njih samo tesar (r. 3), što je također naučio u svojoj obitelji.

Tu židovsku predodžbu o dolasku Mesije zabilježio je ranokršćanski mučenik Justin, što bi moglo značiti da je ona spominjana i kasnije u prvoj Crkvi: «Nakon što se Mesija rodi i negdje se nalazi, on je ipak nepoznat, štoviše ni on sam ne zna da je to niti ima kakvu vlast, sve dok ne dođe Ilija, pomaže ga i objavi» (Dial 8,4). Poistovjećujući se sa sudbinom mnogih proroka, Isus samo zaključuje kako «je prorok bez časti jedino u svom zavičaju, kod svoje rodbine i u svojoj kući» (6,4).

Mariološko značenje (Mk 6,1-6a)

Očito je da spominjanjem Marije Marko nema nikakav izravan mariološki interes. Ona je i ovdje posve u sjeni svoga sina, jer riječ je o tome kako se ljudi odnose prema njegovu učenju i njegovim čudesima. I ovdje je, kao i u prethodnom tekstu 3,20-35, problem vjere i nevjere. Pogotovo je to očito u širem kontekstu Mk 3,20-6,6a, gdje je Marko prvo donio Isusovo učenje o kraljevstvu Božjem u prisposobama (Mk 4), a onda za potvrdu njegova učenja izvješće o tri velika čuda (4,35-5,43). Nipošto nije slučajno da taj dio evanđelja koji tako snažno govori o uvjer-

ljivosti Isusova učenja uokviruju dva teksta koja govore o isto tako snažnom osporavanju. Marko svojim čitateljima želi poručiti kako ni Isusovo učenje ni moćno djelovanje ne moraju nužno uroditi njegovim prihvaćanjem kod ljudi. Uvijek je to stvar slobodnog opredjeljenja u vjeri, koja mora nadvladati i činjenicu njegova siromašnog podrijetla, a još više njegove smrti na križu (usp. 8,31-33), a to jednako vrijedi i za Isusovu rodbinu i njegove sugrađane kao i sve druge. Prava vjera moguća je tek s pogledom na križ. Dok Nazarećani ne mogu shvatiti da «tesar» kojeg oni poznaju može biti prorok (Mesija), rimski stotnik uspijeva u raspetom Isusu prepoznati Sina Božjega: «Uistinu, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!» (15,39).

Slično kao i u prethodnom tekstu, ni ovdje nije ništa izravno rečeno o Mariji. Ipak posebnu pažnju privlači neobičan izraz «sin Marijin». Izraz je neobičan zato što je Isus u narodu obično nazivan «sin Josipov» (Lk 3,23; 4,22; Iv 6,42), jer su se u židovstvu djeca zvala po ocu, a ne po majci. Najveći broj tumača misli da je u to vrijeme Josip već bio mrtav, pa su onda Isusa nazivali po majci. No ima također autora koji misle da izrazom «sin Marijin» Marko aludira na *djevičansko začeće*. To se ne može isključiti, ali postoje i neki razlozi koji govore protiv toga. Prvo, moramo se pitati je li logično da se to čuje baš iz usta onih koji Isusa ne prihvaćaju? Drugo, zašto bi onda Matej, koristeći Markov tekst kao izvor za svoje evanđelje, a koji inače govori o *djevičanskom začeću* (usp. Mt 1,18-25), svjesno promijenio Markov izraz «sin Marijin» u posve bezličan izraz: «zar mu se majka ne zove Marija»? (Mt 13,55).

U Markovu evanđelju koje je izrazito kristološki usmjereno, čitatelj treba shvatiti kako, unatoč niskosti ljudskog podrijetla i sramoti križa, u Isusu iz Nazareta treba gledati Sina Božjega. U izrazu «sin Marijin» Marija bi bila jamac njegove ljudske naravi, slično kao što je to slučaj u Pavlovu izrazu «rođen od žene» (Gal 4,4). U tom smislu moglo bi se reći da je neizravno i Marija uključena u to neprihvatanje njezina sina zbog njegova ljudskog podrijetla. Činjenica da Marko uz Mariju spominje i Isusovu «braću» najvjerojatnije govori o raspoloženju prve Crkve u kojoj su Isusova «braća», a pogotovo Jakov, nakon njegova uskrsnuća uživali velik ugled.

DOK IDEMO PREMA NOVOME...

1. Sačuvajte nadu i povjerenje da je život dobar, usprkos svemu što se možda baš vama događa.
2. Vjerujte u sebe, sačuvajte samopovjerenje. Svatko od vas je važan!
3. Nemojte se usredotočiti samo na negativne strane života. Gledajte divne, lijepe, pozitivne strane. Budimo poštteni prema samima sebi: dano nam je tako puno dobrih stvari i dobrih ljudi u životu, puno više, nego loših i zlih.
4. Ne zaboravite poredati svoje vrijednosti.
5. Budite plemeniti i darežljivi. Ljudi koji su uvučeni sami u sebe izgledaju poput malenog paketića. Što je čovjek darežljiviji, to mu je duša šira.
6. Izbjegavajte ljutnje, namrgođenosti i stvari koje vam izmiču kontroli.
7. Budite mudri ljudi...
8. Budite ljudi ljubavi. A to znači patiti s ljudima, dijeliti s njima život.
9. Sačuvajte smisao za šalu. Osmijeh je sigurnosni otvor našega mozga. On nam pomaže prihvaćati neprihvatljivo i razumjeti nerazumljivo.
10. Vjerujte u Boga. Vjera u Boga čini život vrijednim življenja.

RAZMISLIMO...

Prošla je godina, stigla je nova... Što je bilo, bilo je, što se dogodilo, dogodilo se!

Sada treba početi iznova.

Kako bi bilo lijepo kada bi ljudi sa svakom novom godinom promijenili ponešto u životu.

Ušli smo u novo vrijeme, novu godinu... Ostaju nam pitanja: Jeste li sretni? Jeste li zadovoljni svojim vrijednostima i prioritetima, svojim prijateljima, svojim životom i svojom obitelji? Jeste li dovoljno sretni ljudi za ovo vrijeme...?

GLAZBA JE JEZIK KOJI SVATKO RAZUMIJE

Sudjelovanjem na 18. koncertu *Božić u Ciboni*, Dječji zbor Golubići mira

iz župe Međugorje potvrdio je da je riječ o iznimno vrijednom zboru.

Gledatelji izravnog televizijskog prijenosa mogli su vidjeti reakcije gledateljstva u dvorani Cibona - nekoliko tisuća ljudi, među kojima i uzoriti

kardinal Josip Bozanić, nastup Golubića mira pozdravili su gromoglasnim

i dugotrajnim pljeskom.

S pomenuti nastup Golubića mira, ali i sveukupan rad kako dječjeg, tako i velikog, Župnog zbora Kraljica Mira povod je za razgovor s njihovom voditeljicom, č.s. *Slavicom Kožul*. Naravno da ne treba ni naglašavati kako je riječ o zborovima koji svakodnevno pjevajući slave Boga u župi koja, zbog velikoga broja hodočasnika iz cijeloga svijeta, traži puno odricanja, rada i ljubavi.

Sestro Slavice, kada ste došli u Međugorje?

Nakon šest godina djelovanja u New Yorku, 1998. sam premještena u župu Međugorje i, uz ostale obveze, od tada vodim zborove Golubići mira i Kraljica Mira.

Kada su zborovi osnovani?

To se dogodilo 1990. godine. Zborove je najprije vodila s. Ankica Džaja potom s. Marina Ivanković. Iza nas je jedno značajno razdoblje. Također treba napomenuti da je i prije, doduše povremeno, organiziran rad zborova.

Što zborovi znače za život jedne župne zajednice?

Bez sudjelovanja zbora liturgija ne bi bila ono što jest. Bez glazbe nema slavlja, u životnim prigodama pa i u liturgiji. Meni je liturgija nezamisliva bez pjevanja.

Koliko zborovi imaju članova?

Golubići mira imaju oko sto, a Kraljica Mira oko četrdeset članova. To je ustaljeni broj članova.

Kako često zborovi imaju probe?

Mali zbor ima probu jednom tjedno, osim u vremenu prije značajnih nastupa, kao što je npr. sada božićni koncert, kada probu imamo svaki dan. S djecom nema nikakvih problema glede probe, oni vole pjesmu, vole se pripremati. Djeca se jednostavno vesele pjesmi, što i meni čini zadovoljstvo i veselje da s njima mogu vježbati. Veliki zbor probe ima tri puta tjedno i vrlo sam zadovoljna odgovornošću i zauzimanjem njegovih članova. Odraslima je dosta teže imamo li na umu da svi imaju svoje obveze, zauzeti su svojim svakodnevnim poslom, radom s hodočasnici i onim čime se bave. No, unatoč zauzetosti, njihova ljubav spram pjesme pobuđuje tako da svi nađu dostatno vremena za vježbe i nastupe.

Godina iza nas je po mnogočemu značajna – bila je to godina zahvalnosti za sve milosti koje smo primili u prošlih dvadeset pet godina ukazanja Kraljice Mira. I za zborove je bilo puno više obveza?

Cijelu prošlu godinu živjeli smo u znaku zahvalnosti i zaista smo se trudili da se to i osjeti. Naše posebne obveze, ali i rezultati, bili su vidljivi pogotovu na samu dvadeset petu obljetnicu ukazanja. Na uočnicu ukazanja i na obljetnicu poslije večernje sv. Mise imali smo poseban molitveni program u kojemu su sudjelovali i mali i veliki zbor, vidioci, svećenici... U osmišljavanju toga programa pomogla nam je sada već pokojna č. s. Ancila Bubalo, a za glazbu se pobrinuo maestro Đelo Jusić, tekst je napisao g. Nedo Zuban.

Nije mi najvažnije da svaka nota bude točno otpjevana, već da svi pjevamo srcem i dušom, jer pjesma je molitva, pjesma mora biti ne samo korektno otpjevana, već duboko odmoljena. Mi pjesmom slavimo Boga, cijeli naš rad je na slavu Božju. Kad je tako, onda smo dobri glazbenici.

Već godinama surađujete s maestrom Đelom Jusićem, pogotovu Golubići mira. U čemu je ta suradnja?

Nakon što sam susrela gospođu Terezu Kesoviju počinje naša suradnja s maestrom Jusićem i Malim raspjevanim Dubrovnikom.

Suradnja je započela 1999. kad je maestro Jusić za naš nastup na Zlatnoj harfi skladao pjesmu *O, Oče stvoritelju, hvala*. Nakon toga skladao je i sve ostale pjesme koje smo izveli na Zlatnoj harfi.

Prvi zajednički nastup Golubića mira i Malog raspjevanog Dubrovnika bio je Božićni koncert u crkvi u Međugorju 1999. i otada svake godine organiziramo zajedničke koncerte u Međugorju i Dubrovniku.

Suradnja naših zborova i gospodina Jusića nije stala na tome: on je skladao, napisao ili obradio više pjesama i za veliki zbor, a posebno je prepoznatljiva pjesma *Oče naš*. Sveukupno, riječ je o dvadeset pjesama za mali i šest pjesama za veliki zbor. Također je i autor aranžmana za nosače zvuka koje smo snimili.

Osim u Međugorju, gdje još nastupate?

Svake godine sudjelujemo na Zlatnoj harfi, na susretima velikih zborova, ali smo također tri puta imali niz koncerata u Italiji, jedanput u Njemačkoj, ali i u Sarajevu, Splitu, Zagrebu... Upravo se pripremamo za jedno veliko gostovanje u inozemstvu, ali o tome ćemo kad sve završi...

Vi ste, premda je riječ o zborovima koji ne dolaze iz velikoga kulturnog središta, ipak među najslušanijima, ali i najpoznatijima jednostavno stoga što u ovu župu dolaze tisuće i tisuće hodočasnika koji su vas gotovo svakodnevno u prilici slušati i uživati u vašoj pjesmi. Imate li kontakte sa strancima?

Uistinu je lijepo kad nas poslije svake večernje Mise na izlasku iz crkve zaustavljaju stranci i zahvaljuju za našu pjesmu. Mnogi se i raspituju o našem radu...

Unatoč vašim velikim obvezama, rekao bih da ste, i jedan i drugi zbor, na neki način i povlašteni – svaki dan pjevate najpoznatiju i najizvođeniju hrvatsku pjesmu, međugorsku himnu *Majci, Kraljici Mira fra Stanka Vasilja*. Kako se osjećate kad pjevate ovu himnu?

Moram vam priznati da sam, kad sam došla u župu Međugorje, svaki dan na početku sv. Mise pjevajući tu pjesmu osjećala sam se nekako nezadovoljno: Svaki dan isti početak, ista pjesma. No, kasnije, kad mi je ta pjesma postala molitva, osjećala sam se veličanstveno. Nema ništa veličanstvenije od toga kad svi nazočni, svatko na svome jeziku, pjeva tu pjesmu. To je nešto prelijepo, fantastično. Ljudi različitih jezika, kultura ujedinjeni u molitvi i pjesmi. Taj osjećaj zajedništva i pripadnosti jednoj Crkvi, jednom Ocu nebeskom daje poseban molitveni ugođaj.

Imate zajednicu ljudi, vjernika koji slave Boga, svi ujedinjeni u jedno. Glazba je jezik koji svatko razumije i to je prelijepo. I kad sam najumornija, u tim se trenucima osjećam prekrasno.

Nije mi najvažnije da svaka nota bude točno otpjevana, već da svi pjevamo srcem i dušom, jer pjesma je molitva, pjesma mora biti ne samo korektno otpjevana, već duboko odmoljena. Mi pjesmom slavimo Boga, cijeli naš rad je na slavu Božju. Kad je tako, onda smo dobri glazbenici.

Među brojnim hodočasnima, ovdje dolaze i cijeli pjevački zborovi iz raznih župa. Kako s njima surađujete?

Veseli me da možemo i njima omogućiti nastup u ovom mjestu molitve. Gostovanja zborova posebno su česta u svibnju i lipnju i mi se uistinu trudimo kako bismo im osigurali vrijeme za nastup. Mnogi čak u svom repertoaru imaju i naše specifične pjesme. Veseli me kad pojedinci, posebno nakon sv. Mise za djecu i mlade, traže riječi i notne zapise naših pjesama i od srca im izlazimo ususret.

Navedite nam naslove nosača zvuka koje ste snimili?

Godine 2001. Veliki i Mali zbor snimili su zajednički nosač zvuka na kojemu su zastupljene pjesme s našega repertoara. Ipak izdvajam rado slušani nosač zvuka iz 2004., Božić u Međugorju.

**Želim da budete cvijet
koji će na Božić cvjetati za Isusa.**

PAPA – MOĆNIK RIJEČI NA PETROVOJ STOLICI

dr. fra Tomislav Pervan

Kalendarska je godina minula, doskora će se navršiti i dvije godine pontifikata Benedikta XVI.

Kroz minule nepune dvije godine doživjeli smo kako je ovaj Papa gotovo najmoćniji u povijesti Crkve.

Njegov je prethodnik bio miljenik medija, znao je to iskoristiti, znao je predstaviti svoju službu u

privlačnu svjetlu. Međutim, ni jedan dosadašnji Pontifex nije imao ovoliko utjecaja. Danas se Papina riječ iščekuje, osluškuje, sluša, prihvaća, tumači, iščitava.

Njega se čita, njega slušaju u najzabitnijim mjestima ovoga planeta, prate ga uživo. Prije godinu dana mediji su bili zaokupljeni nagađanjima o njegovoj prvoj enciklici, tjednima prije objave na blagdan Pavlova obraćenja znali su joj naslov, programatske riječi, *Bog je ljubav*.

S potrebom ljubiti i biti promatran očima ljubavi u čovjekovu je narav usađena žudnja za istinom. Istina i zbiljnost daju se samo onda obuhvatiti na smislen način ako se vjera autentično živi te se iz takva života kristaliziraju pitanja i odgovori. Benedikt ne traži jednostavno pristanak, nego konkretizaciju cjelokupnog sustava u svakome pojedinom dijelu koji se može pronaći na putu u vremenu i povijesti. Pitanje spram istine proširuje protegu razumnosti i oslobađa je od pretijesne stezulje racionalnosti eksperimentiranja i kalkuliranja.

Vjerovati znači moći primiti Božji dar i zdušno ga prihvatiti. Razum kao razum zakazuje pred tom tajnom. Razumska manjkavost proširuje spoznaju, dopušta prodrijeti u tajnu samoga Boga. "Luč vjere" obasjava cijeli svijet, a njezin oganj stvara istinski požar u svijetu.

Glasonoća Božje poruke u suvremenom svijetu

Benedikt smjera u svome nauku na temelj svjetla koje razbija i para težinu tame poput munje. Pred božanskim Kristovim licem i tajnom njegova Tijela povjerena ljudima poziva nas Papa na odvažnost za život koji može pronaći samo u Kristu nadu, ispunjenje i spas. Za Papu je kršćanstvo objava novoga povijesnoga zamaha koji se pojavio u povijesti, a Crkva je mjesto autentične slobode.

Papa se ne boji javnosti, publiciteta koji se oko njega stalno širi. On oko sebe tka medijsku mrežu, privlači pozornost, povezuje, posvema se povjeravajući Bogu komu predano služi.

Prvi teolog Crkve na Petrovoj stolici poučava sve i ima riječ za sve, od članova Međunarodne teološke komisije ili pak općih audijencija srijedom, *Angelusa* nedjeljom, ili pak u razgovoru s prvopričesnicima na Petrovu trgu.

Rijeke hodočasnika i ljudi sliježu se na njegove tjedne opće audijencije, a broj se stalno povećava. Redovito je brojka dvostruko veća nego za audijencija njegova prethodnika, Ivana Pavla Velikoga. I što je začudno, što više Papa 'daje', to više ljudi 'žele', hoće, 'uzimaju'. A što Papa daje, što nudi? Božju riječ kroz svoju prizmu, riječ, samo riječ. Svoj nauk, svoju poduku, svoju katehezu, svoju ljubav prema Isusu Kristu, prema trojstvenom Bogu koja se iščitava iz svih njegovih riječi i postupaka. Mogli bismo reći kako je Papa glasonoša Božje poruke u suvremenom svijetu.

Prošle godine, u veljači, započeo je Papa svoje kateheze o Crkvi i apostolima. Nastupa, govori kao *župnik cijelog svijeta*, globalnoga sela, sveopći pastir, Petrov nasljednik, suvremeni *ribar ljudi* promatra i razlaže svoje misli pred cijelim svijetom o apostolima, Gospodinu Isusu, o početcima Crkve. Iz proživljena iskustva samih apostola iznosi Benedikt XVI. tajnu odnosa između Krista i Crkve. On vjernicima i svijetu nudi Crkvu kao zajednicu vjere, nade i ljubavi utemeljenu na vjeri i temelju apostola i proroka. Papa iscertava pred našim očima izvorni Isusov plan glede svoje Crkve koji vrijedi za svako vrijeme, koji se održao u mijenama i pomutnjama vremena i epoha.

Papin je *katehetski tečaj* posve jasan: Želi nam objasniti, želi da spoznamo zašto smo u Crkvi i na koji se način trebamo truditi živjeti svoju prisutnost u Crkvi na početku novoga kršćanskog tisućljeća. Vjera apostola rodila se i izrasla iz osobnoga susreta s Kristom. I zato kroz svoje kateheze Papa pokušava oslikati značajeve pojedinih apostola iz Isusova najbližega

kruga. I trajno zorno ističe kako kršćanstvo nije nikakva ideja, nikakva teorija niti nekakav filozofski svjetonazor. Jasno je i razvidno da se ono rađa, da nastaje iz proživljena ophođenja sa samim Gospodinom. Pripovijedajući živote pojedinih apostola te njihova iskustva sa samim Gospodinom potom iskustva drugih ljudi iz Isusova kruga rađa se pogled na ranu Crkvu koja čini opipljivom povijest i zbiljnost Crkve u svim vremenima. Kršćanstvo i Crkva su življeni kozmički događaj u povijesti.

Crkva: Prostor Božjega duha

Crkva koja se očituje u najužem krugu apostola jest jedna velika mreža, umreženje odnosa. Preko Crkve i u njoj ozbiljuje se sama Božja volja. Papa naglašava kako u životu apostola ta volja nije nikakav stisnuti uskogrudni zakon, nego posvemašnje oslobađanje. Volja Božja oslobađa čovjeka, čini ga slobodnim za sebe, za druge, za nasljedovanje i za vjernost samome Kristu. U životima pojedinih apostola očituje se zbiljska širina istinskog života, sa svim njegovim dobrim i lošim stranama, slabostima i prednostima. Život apostola s Kristom jasno očituje što je to Crkva: Prostor Božjega duha, prostor istine u svijetu! Djelovanje apostola jest jedan jedinstveni lanac služenja. To je temeljac kršćanstva kako ga razlaže pred svijetom Petrov nasljednik, *servus servorum Dei*, sluga slugu Božjih. Na Papi je odgovornost da riječ Božja o(p)stane u svoj svojoj veličini, zabruji u svoj čistoći kako je ne bi rastrgla naveda stalnih mijena.

Prisutnost Crkve u svijetu napose je danas od velike važnosti kad se pojavilo novo *socijalno pitanje*, naime, zaštita života, očuvanje ljudskoga dostojanstva pred svakim oblikom nasilja. Papa i Crkva moraju biti branitelji svakoga ljudskog života, štiti ga od njegova začeca do naravne smrti. Sloboda ubijanja nerođenih nije

nikakva sloboda, nego tiranija koja čovjeka ponižava i svodi na razinu roba. Pobačaj i eutanazija sami su napadaj na društvo i u konačnici ga razaraju.

Vjera se isplati jer je lijepo vjerovati. Vjera ne viče, ne buči, ona se ne rađa niti ozbiljuje u galami ni u odobravanju masa. Vjera živi onkraj površnih masovnih histeričnih ponašanja, u pozivu na tišinu, molitvu, kontemplaciju. Šutnja i kontemplacija imaju za Benedikta XVI. smisao, da "se u rastresenosti svagdanjeg života sačuva trajno jedinstvo s Bogom". Bog nije predmet vjere ili teološkoga govora. Bog je prvi čimbenik u životu svakoga pojedinog čovjeka. U teologiji mora sami Bog koji je sama istina doći do riječi. Čovjek mora, naglašava Papa, navodeći Prvu Petrovu poslanicu (1,22) *castificare*, čistiti, stalno pročišćavati, obrezivati svoje srce, svoju dušu te na taj način dospjeti do prave riječi i pravoga djela, u posluhu istini!

Krist je sunce našega života, svjetlo svih naroda

Čišćenje srca i duha - to su zadaće koje Benedikt stavlja pred teologe, pred vjeru i razum, razumsku vjeru u svim njezinim protežnicama. Njegova je nakana zamisao sjaja i svjetla istine. Papa vjeruje kako je čovjek sposoban za istinu protiv *diktature općeg mišljenja, općega uvjerenja i javnog mnijenja*. Istina iziskuje od čovjeka čistoću i stegu mišljenja, čišćenje razuma naspram *bujice riječi u ovim vremenima*.

Papa poručuje vjernicima: Ostanemo li

u Kristu i držimo li se čvrsto njegove riječi, imamo život, u punini. Krist je sunce našega života, svjetlo svih naroda. Put na koji nas napućuje Isus u svome nauku nije nikakva izvana nametnuta norma, nego je Isusov put živa, osobna sinteza savršene slobode u potpunom posluhu volji Božjoj. Čudoredni zakon što ga je Bog usadio u stvorenju ima u Kristu svoje ispunjenje i svoju veličinu. Stoga odnos prema Isusu Kristu određuje krajnje ozbiljenje čudorednoga djelovanja u pojedinca.

Bog komu se kršćanin obraća, s kime on živi i koga u svijetu želi svjedočiti, nije neko bezdano Ništa, nije nulta točka u koordinatnom sustavu. Bog za kršćanina ima ljudsko lice i želi se s tim ljudskim licem objaviti i očitovati svijetu. Očitovanjem svoga lica u Kristu, koje je Bog okrenuo svijetu, mora omogućiti ljudima pristup k izvorima bez kojih moral kržlja gubeći svoja mjerila. Radost će preplaviti čovjeka koji je spoznao kako nije sam, kako nije neuspjeli produkt evolucije, nego je Božja slika i prilika. Svatko je od nas plod Božje misli. Svatko je voljen, ljubljen, svatko je potreban.

Božje zapovijedi su veliko da u svijetu udarenu grijehom

Božje zapovijedi nisu skup zabrana u kojima dolazi do izražaja *ne*, negacija. Zapovijedi - njih deset iz Staroga zavjeta - su jedno veliko *da* u svijetu udarenu grijehom. One su *da* Bogu koji daje smisao životu (prve tri), one su *da* obitelji (četvrta), *da* životu (peta zapovijed),

da odgovornoj i svjesnoj ljubavi (šesta), *da* solidarnosti, socijalnoj odgovornosti i pravednosti (sedma), *da* samoj istini (osma), *da* poštivanju drugih ljudi i njihova posjeda, njihova vlasništva, onoga što im pripada (deveta i deseta zapovijed). To je istinska filozofija života, to je kultura života koja se daje prevesti u život i zajedništvo s Kristom, živim Bogom, koji s nama hodi u zajedništvu njegovih prijatelja, u velikoj obitelji Kristove Crkve.

Papa je u minuljoj godini imao četiri apostolska, pastoralna, misijska putovanja. Putovao je u Poljsku, zatim na veliki Obiteljski kongres u Španjolsku, potom u svoj bavarski zavičaj i na kraju u Tursku. Upravo je ovo posljednje putovanje očitovao cijelom svijetu novo Papino lice. Vođen Duhom Svetim prekoračio je granice koje prije njega nitko nije uspio. Upravo oni koji su ga nakon njegova magistralnoga predavanja u Regensburgu, koje je inače proglašeno govorom godine u Njemačkoj, krajnje oštro napadali, kazali su pred Papom u Ankaru, kako je religijski motivirano nasilje i teror bogohulno djelo te kako je islam u svojoj biti religija mira, ljubavi i milosrđa. I tako je Papa čuo iz muslimanskih usta ono što je htio i tražio u Regensburgu. Upravo svojom molitvom u Plavoj džamiji *jedinome, milosrdnom Bogu* svih ljudi zasjalo je na njegovu licu ono oduhovljeno lice, sam Duh Božji koji ga je ondje doveo.

Crkva se prema Benediktu XVI. daje usporediti s orguljama, kraljicom instrumenata. Tako se Papa izrazio za blagoslova orgulja u Regensburgu. "U orguljama moraju brojne svirale i mnogi registri tvoriti veliko jedinstvo. Zaškripi li tu i tamo, je li pak neka svirala krivo ugođena, to će u početku zamijetiti možda samo izoštrano i uvježbano uho. Međutim, nisu li brojne svirale pravilno ugođene, dolazi do disharmonije, nesuglasja, i to postaje neizdrživim za svako uho. Svirale i u ovim orguljama izložene su toplinskim mijenama i utjecajima opterećenosti. To je slika našega zajedništva u Crkvi. Kao što u orguljama pozvana stručna ruka mora uvijek iznova dovesti nesuglasje u sklad, tako moramo i mi u Crkvi, u množini darova i karizmi, uvijek iznova pronalaziti ono suglasje, onu harmoniju, u zajedništvu vjere, u slavljenju Boga te bratskoj ljubavi. Što više dopustimo u liturgiji pretvoriti se u samoga Krista, to ćemo više biti kadri preobražavati svijet, zračeci u njega dobrotu, milosrđe i čovjekoljublje samoga Krista." Put i cilj pontifikata Benedikta XVI. jest upravo to, održavati orgulje *uštimate*, trajno uljepšavati ljepotu suglasja svirala, u službi Božje istine koja je istina svih ljudi, svakoga prostora i svih vremena.

STATISTIKE ZA 2006. GODINU

Broj podijeljenih sv. pričesti: 1.451.100

Broj svećenika koncelebranata: 32.094

U 2006. godini hodočasnici su došli sa svih kontinenata iz slijedećih zemalja: Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Bjelorusija, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Bugarska, Crna Gora, Češka, Čile, Danska, Dominikanska Republika, Egipat, Ekvador, El Salvador, Engleska, Estonija, Filipini, Finska, Francuska, Gibraltar, Haiti, Honduras, Hong Kong, Hrvatska, Indija, Indonezija, Irska, Italija, Izrael, Japan, Južnoafrička Republika, Kamerun, Kanada, Kina, Kolumbija, Koreja, Kosovo, Kostarika, Kuba, La Reunion, Latvija (Litva), Letonija, Libanon, Liechtenstein, Luksemburg, Makao, Madagaskar, Mađarska, Makedonija, Malavi, Malta, Martinique, Mauricijus, Meksiko, Nizozemska, Norveška, Nova Gvineja, Nova Kaledonija, Novi Zeland, Njemačka, Obala Bjelokosti, Panama, Peru, Poljska, Portoriko, Portugal, Rumunjska, Rusija, SAD, Singapur, Slovačka, Slovenija, Srbija, Škotska, Španjolska, Šri Lanka, Švedska, Švicarska, Tahiti, Tajvan, Uganda, Ukrajina, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve.

DAN STUDENATA

Udruga „Fra Slavko Barbarić“ koncem prošle godine upriličila je već tradicionalni Dan studenata. Susret studenata, poglavito stipendista ove Udruge, održan je 29. prosinca 2006. u Majčinu selu u Bijakovićima. U dupke ispunjenoj dvorani Majčinog sela studentima je riječi dobrodošlice uputio predsjednik Udruge dr. fra Ivan Sesar, koji je naglasio kako Udruga „Fra Slavko Barbarić“ od 1991. godine neumorno radi i skrbi kako bi pomagala nadarene studente. „Udruga je kroz to vrijeme podijelila 957 stipendija i 1.343 jednokratne pomoći onima koji su ispunili kriterije koje Udruga postavlja“, istaknuo je fra Ivan.

Tvorac ideje i predsjednik Fonda do svoje smrti bio je dr. fra Slavko Barbarić, član Hercegovačke franjevačke provincije. Bez njegove dalekovidnosti, upornosti, predanog rada i ljubavi prema studentima Fond sigurno

nikada ne bi zaživio. Zbog fra Slavkova velikog doprinosa u nastanku i radu Fonda, skupština Fonda je 2001. godine donijela odluku o promjeni naziva Fonda „Priatelji talenata Međugorje u Udrugu „Fra Slavko Barbarić“ Međugorje.

Studentima je predavanje na temu „Globalizacija i njezin utjecaj na naše društvo“ održao profesor Ekonomskog fakulteta u Mostaru i Rijeci prof. dr. Vinko Kandžija koji iza sebe ima 184 znanstvena i stručna rada.

U okviru duhovne obnove studenti su bili nazočni na svetoj Misi zahvalnici koju je predslavio fra Svetozar Kraljević, dopredsjednik Udruge i voditelj Majčina sela. Na Danu studenata u ime središnjeg odbora Udruge bili su nazočni Ivo Rozić, Ljilja Gospić, Veselko Sivrić, Ivo Brkić, Damir Ivanković i Mišo Čilić.

Marijan Sivrić

STATISTIKE ZA STUDENI I PROSINAC 2006.

Studen 2006:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 50.500

Broj svećenika koncelebranata: 1.301

Prosinac 2006:

Broj podijeljenih sv. pričesti: 70.500

Broj svećenika koncelebranata: 948

BISKUPI U MEĐUGORJU 2006. GODINE

Međugorje je u 2006. godini posjetilo 12 biskupa iz 9 zemalja s 5 kontinenata.

Svibanj: Mons. Emilio Ognénovich, umirovljeni nadbiskup Mercedes-Lujána (Argentina)

Lipanj: Mons. Geevarghese Mar Divannasios Ottathengil, malankarski biskup biskupije Battery (Kerala, Indija), Mons. Roger Louis Kaffer, umirovljeni pomoćni biskup Joliet (Illinois, USA), Mons. Brendan Oliver Comiskey, SS.CC., umirovljeni biskup Ferns (Irska), Mons. Jérôme Gapangwa Ntezirayo, umirovljeni biskup Uvire (Kongo)

Srpanj: Mons. Joseph Vianney Fernando, biskup Kandy i predsjednik biskupske konferencije Sri Lanke (Sri Lanka)

Kolovoz: Mons. Jérôme Gapangwa Ntezirayo, umirovljeni biskup Uvire (Kongo), Mons. Antal Majnek, O.F.M., biskup Mukacheva (Ukrajina), Mons. Domenico Sigalini, biskup Palestrine (Italija)

Rujan: Mons. Robert William Finn, biskup Kansas City-Saint Joseph (Missouri, USA)

Listopad: Mons. Michael Pearse Lacey, umirovljeni pomoćni biskup Toronto (Kanada), Mons. Luigi Bommarito, umirovljeni nadbiskup Catanie (Italija), Mons. Harry Joseph Flynn, nadbiskup Saint Paul and Minneapolis (Minnesota, USA)

BOŽIĆNI DANI U MEĐUGORJU

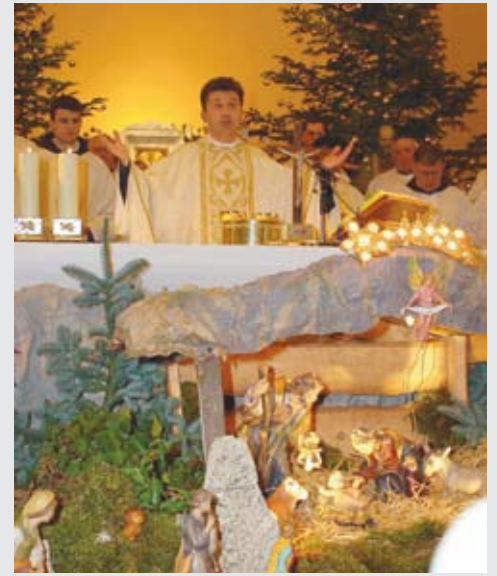
U Međugorju su se i 2006. godine u božićno vrijeme okupili vjernici iz bliže i daljnje okolice te iz najudaljenijih krajeva svijeta.

Priprava za Božić obilježena je deveticom na Brdu ukazanja i primanjem sakramenta svete ispovijedi. Svakog dana u 14 sati župljani i hodočasnici - brojniji nego inače - molili su kronicu na Podbrdu, a od 17 sati svećenici su u ispovjedaonicama vjernicima podjeljivali sakrament pomirenja s Bogom. Mnogi vjernici u božićno vrijeme žele se ispovjediti upravo u Međugorju pa su brojni svećenici hercegovačke franjevačke provincije došli na ispomoć u ovu župu. Ispovijedali su i brojni svećenici-hodočasnici. U župi su se slavile i sv. Mise zornice.

U predbožićnim danima u Međugorju je održan i tradicionalni zajednički božićni koncert Dječjeg zbora „Golubići mira“ pod ravnanjem sestre Slavice Kožul i dubrovačkog dječjeg zbora „Mali raspjevani Dubrovnik“ pod ravnanjem maestra Đele Jusića. Na Badnjak, nakon večernje svete Mise a prije Božićnog bdijenja, zajednica „Cenacolo“ uprizorila je žive jaslice, najveće žive jaslice koje se prikazuju u cijelom ovom kraju. Stotinjak članova ove zajednice svake godine u Međugorju održati tri predstave živih jaslica (na Badnjak,

na blagdan Nevine dječice, te na Staru godinu). Mnogim hodočasniciima koje je današnji sekularizirani način slavljenja Božića udaljio od bitnog doživljaja Božića u molitvi, u srcu i u duši, ovakva scenska slika umnogome pomaže zamisliti kako se

to doista moglo dogoditi prije 2000 godina.... Vjernici su nakon predstave i sami mogli ući u scenski prostor poput pastira što žure prema štalici, pa su mogli i konkretno osjetiti što je to moglo značiti kada su stanovnici Betlehema i okolice žurili prema štalici da vide novorođenog Kralja. Bila je to prava predstava puna poleta, obogaćena glazbom, plesom i svjetlosnim efektima, koju su župljani i hodočasnici - među kojima i mnoga djeca - pratili ne žaleći stajati više od pola sata na hladnoći i vjetru.

Božić su u Međugorju osim hodočasnika iz raznih europskih zemalja proveli i hodočasnici iz Kine, Koreje i Libanona. Svake godine za Božić župljani i domaći vjernici ipak predstavljaju većinu nazočnih. Sabranost, blagost, mir i radost obilježili su Božićno bdijenje koje je počelo u 22 sata klanjanjem pred Presvetim. Vodili su ga fra Stjepan Martinović i fra Svetozar Kraljević a glazbom ga je pratila skupina mladih župljana. Uslijedila je polnoćka koju je predslavio fra Ljubo Kurtović a pjevao je veliki Župni zbor Kraljice Mira. Događanje u crkvi prenošeno je preko velikog zaslona u Žutu dvoranu za sve one koji nisu stali u crkvu, a Radiopostaja „Mir“ Međugorje uživo je prenosila cijeli noćni molitveni program. Na Božić slavljene su svete Mise na desetak jezika. Svetu Misu u 11 sati predslavio je župnik dr. fra Ivan Sesar.

400 ORGANIZIRANIH HODOČAŠĆA U MEĐUGORJE

Franz Gollowitsch iz Austrije za blagdan Bezgrješnog Začeca BDM u Međugorje je s hodočasnica došao četiristoti put. Od prvog hodočašća koje je organizirao 8. srpnja 1985. pa do 8. prosinca 2006., punu 21 godinu, Gollowitsch je osobno pratio svako hodočašće. Za vrijeme rata dovodio je ne samo hodočasnike nego i humanitarnu pomoć.

U posebnom sjećanju ostaje mu 250. hodočašće i sveta Misa koju je 24. studenoga 2000., na sam dan svoje smrti, predslavio fra Slavko Barbarić.

Fra Slavko je tada rekao: «Danas na poseban način Mariji želim reći: Hvala za sve ljude koji su se na svoj način odazvali njezinom pozivu. Dobro nam je znati da Marija naglašava koliko smo joj važni i da bez nas ne može ništa učiniti... Bog je svakoga od nas želio u vremenu i u okruženju u kojem se nalazimo. Želio nas je i dao nam je milosti da bismo mu po njima služili... Da je Bog mislio da bismo mu bolje služili u nekom drugom vremenu i na nekom drugom mjestu, ne bi nas stavio ovamo nego tamo. ... Otvori svoje oči i uši za vrijeme i za ljude s kojima živiš. To je tvoja prva dužnost, tu si nezamjenjiv, tu si Bogu važan, tu Bog bez tebe ne može... Često smo u napasti žaliti se na ljude i na vrijeme u kojem živimo, dok Marija vidi ono što je dobro, iako maleno, iako još nedovoljno dobro. Ona to vidi i zahvaljuje. Zahvalnost je najbolje pravilo odgajanja. ... Čitajte poruke, poruke su pozitivne, poruke daju nadu, poruke ohrabruju... Ako odlučiš ljubiti Boga i ljude kao samoga sebe, i ako mnogi tako čine, to znači da je nastupilo novo proljeće o kojem govori Gospa.»

Radujemo se što Gollowitsch nije jedini... Brojni su organizatori hodočašća sa svih kontinenata koji su se na Gospin poticaj osjetili pozvani na ovu posebnu službu. Bog ih blagoslovio!

DOČEK NOVE GODINE U MEĐUGORJU

Molitveni doček Nove 2007. godine okupio je u Međugorju nekoliko tisuća uglavnom mladih hodočasnika iz cijelog svijeta. Na Silvestrovo večernju svetu Misu zahvalnicu predslavio je fra Stjepan Martinović u koncelebraciji s četrdesetak svećenika. Poslije večernje svete Mise zajednica "Cenacolo" uprizorila je Žive jaslice.

Molitveni program za sam doček Nove godine počeo je u 22h klanjanjem pred Presvetim. Klanjanje je predvodio fra Ljubo Kurtović, a meditacije su se prevodile na engleski, francuski, njemački, talijanski, ruski, poljski, slovački, češki, rumunjski, korejski, arapski i malteški jezik. Sveta Misa koju je u koncelebraciji sa stotinjak svećenika predslavio župnik dr. fra Ivan Sesar počela je u ponoć i trajala je do 1,30h. Uvodne riječi i propovijed bili su prevedeni na engleski, francuski, njemački i talijanski.

U pozdravnim riječima župnik je podsjetio da je na ovom mjestu preko Kraljice Mira Bog na poseban način dodirnuo zemlju te da je u ovoj župi hodočasnica udijelio nebrojene milosti. Okupili smo se da bismo Mu zahvalili za sve milosti koje smo od Gospodina besplatno primili. Tu smo da bismo u

novu godinu ušli s Isusom i Njegovom Majkom Marijom. U svojoj je propovijedi župnik mladima prenio i riječi Svetog Oca Benedikta XVI. upućene prigodom Svjetskog dana mira: To je poziv na mir i na poštivanje ljudske osobe i njezinih neotuđivih prava

Molitveni doček Nove godine glazbom i pjesmom pratio je međunarodni zbor i orkestar okupljen za ovu prigodu, a ravnao je prof. Martin Pero Boras.

Sav prostor oko crkve i na vanjskom oltaru bio je ispunjen vjernicima, a cjelokupni program bio je prenošen preko video-zida u Novu dvoranu i u šator. Doček Nove godine iz župne crkve sv. Jakova u Međugorju uživo je prenosila Radiopostaja «Mir» Međugorje.

Poslije Mise mladi su se pred crkvom zadržali duže vremena u pjesmi i plesu.

ČETRNAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA HODOČASNIČKIH SKUPINA I CENTARA MIRA: „SVOJOM ĆETE SE POSTOJANOŠĆU SPASITI“

Četrnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Međugorju od 4. do 8. ožujka 2007. godine.

Tema susreta je: „Svojom ćete se postojanošću spasiti“ (Lk 21,19). Predavači na ovogodišnjem seminaru su dr. fra Ivan Ivanda i fra Branko Radoš. Svoje prijave možete izvršiti putem faksa na broj 00 387 36 651 999.

PROGRAM

Nedjelja, 4. 03. 2007.: 14,00 Registracija sudionika, **17,00** Večernji molitveni program u crkvi

Ponedjeljak, 5. 03. 2007.: 9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, **9,30** Predavanje, razgovor: fra Ivan Ivanda, ofm, Stanka, **11,00** Susret i razgovor s predavačem, **15,00** Rad po jezičnim skupinama, **17,00** Večernji molitveni program u crkvi

Utorak, 6. 03. 2007.: 9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, **9,30** Predavanje, razgovor: fra Branko Radoš, ofm, Stanka, **11,00** Susret i razgovor s predavačem, **15,00** Molitva na Brdu ukazanja, **17,00** Večernji molitveni program u crkvi, **20,30** Susret sa župnikom

Srijeda, 7. 03. 2007.: Molitveni dan: fra Ljubo Kurtović **9,00** Molitva, predavanja, razgovori..., **12,00** Zajednički ručak (kruh i voda), **14,00** Molitva na Križevcu, **17,00** Večernji molitveni program u crkvi, **21,00** Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu

Četvrtak, 8. 03. 2007.: 9,00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, **9,30** Iskustva sudionika, **11,00** Sv. Misa, Zajednički ručak

Predavači na seminaru:

Dr. fra Ivan Ivanda rođen je 17. ožujka 1964. u Tomislavgradu. Osnovnu školu završio je u Bjelovaru, a klasičnu gimnaziju u Visokom. U Franjevački red, Hercegovska franjevačka provincija, stupio je na Humcu 1983. Filozofsko-teološki studij započeo je u Sarajevu, a završio u Fuldi (Njemačka) gdje je 23. lipnja 1991. zaređen za svećenika. Obnašao je službu kapelana u Tomislavgradu od 1991. do 1993. te u Bukovici od 1993. do 1995. Potom odlazi u Rim na postdiplomski studij, gdje je 2001. obranio doktorsku disertaciju iz fundamentalne teologije na temu: «Problem zla u teologiji Hansa Ursula von Balthasara». Od 2001. do 2005. predaje teologiju na Katehetskom institutu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu i duhovnik je molitvene zajednice «Marijina pohođenja». Trenutno živi i radi u franjevačkom samostanu na Širokom Brijegu. Redovito surađuje u katoličkim časopisima «Kana», «Naša ognjišta», «Glasnik mira» i «Rhema». Objavio nekoliko članaka u stručnim časopisima. Bavi se prevodjenjem.

Fra Branko Radoš rođen je 28. ožujka 1967. godine u Crvenicama, Tomislavgrad. Osnovnu školu pohađao je u Crvenicama i Mesihovini. Franjevačku klasičnu gimnaziju završio je u Visokom. U novicijat je stupio na Humcu 15.

srpnja 1986. Prve zavjete položio 15. srpnja 1987. Teološki studij započeo u Sarajevu 1989., nastavio u Zagrebu 1991., a završio na Karl Franz sveučilištu u Grazu (Austrija) 1994. Za svećenika zaređen 10. srpnja 1994. u Tomislavgradu. Od 1994. - 1998. obnašao je službu kapelana na Širokom Brijegu. U Međugorju je djelovao kao kapelan od 1998. do 2001. te kao župnik od 2001. do 2005. Od 2005. godine voditelj je Hrvatske katoličke Misije Frauenfeld u Švicarskoj.

Četrnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Novoj dvorani u Međugorju. Broj mjesta je ograničen prostorom, a svake je godine broj sudionika sve veći. Stoga vas molimo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. Prijave izvršiti na faks: 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić) ili putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr Za sve jezične skupine bit će organizirano simultano prevođenje. Cijena seminara je 60 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara (predavači, prijevodi tekstova, simultani prijevod i zajednički ručak zadnji dan). Prilikom plaćanja na početku seminara svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu. Za smještaj u Međugorju treba se pobrinuti svatko osobno. Sa sobom treba ponijeti radio sa slušalicama radi simultanog prevođenja.

Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

GOLUBIĆI MIRA NA 18. BOŽIĆNOM KONCERTU U CIBONI

Tradicionalni koncert za obnovu zagrebačke katedrale koji se već 18 godina održava u prepunoj dvorani Cibonina Košarkaškog centra održan je u utorak 26. prosinca 2006. Nastupilo je dvadesetak poznatih izvođača s hrvatske glazbene scene uz pratnju Simfonijskog orkestra te jedin-stvenog zbora od oko 2000 članova, sastavljenog od župnih zborova grada Zagreba i Zagrebačke nadbiskupije. Koncert je uživo prenosila Hrvatska televizija.

Ove godine na tom je koncertu pjevao i međugorski Dječji zbor Golubići mira pod ravnanjem sestre Slavice Kožul. Zbor je nastupio s božićnom pjesmom „Djetešce nam se rodilo“ za koju je za tu prigodu aranžman napisao maestro Đelo Jusić koji je i dirigirao orkestrom. Nastup Golubića mira izazvao je neobično dugotrajan i topao pljesak. Reak-

cije na ovaj nastup dolaze iz cijelog svijeta uz ohrabrenje i pozive na nove nastupe i koncerte. Zagrebački nadbiskup, preuzvišeni kardinal Josip Bozanić malim je pjevačima čestitao uz riječi: „Nebo je bilo na zemlji s vašom glazbom“.

Neka ih Gospodin blagoslovi da i dalje svojom pjesmom nose mir i ljubav cijelom svijetu.

Održavanje koncerta za obnovu zagrebačke katedrale čiji su organizatori Zagrebačka nadbiskupija, HRT, Glas Koncila, Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba i KK Cibona, pokrenuo je 1988. god. tadašnji zagrebački nadbiskup, blagopokojni kardinal Franjo Kuharić.

ČOVJEK SE OVDJE OSJEĆA KAO U PREDVORJU RAJA

Prirredila Vedrana Vidović

Kroz minulih dvadeset pet godina u Međugorje ne prestaju dolaziti ljudi svih rasa, nacija, društvenih slojeva, religija, svjetonazora, uzrasta... Ne samo da ne prestaju dolaziti, već se njihov broj i povećava, o čemu govori podatak da je minule godine broj podijeljenih sv. pričesti, što je najsigurniji pokazatelj broja hodočasnika, nadmašio broj iz rekordne 1990. godine. U prosincu prošle godine na hodočašće u Međugorje došla je i obitelj gospođe Lynette iz Indije, iz grada Bangalorea. Bio je to njihov prvi posjet ovom mjestu u kojem su, kako su posvjedočili, pronašli mir, ljubav, Božju blizinu i istinsku sreću. Za slušatelje Radiopostaje "Mir" Međugorje razgovarali smo s gospođom Lynette, sveučilišnom profesoricom, i njezinom nećakinjom Joelle o iskustvima u Međugorju. Razgovor prenosimo i za čitatelje Glasnika mira.

Gospođo Lynette, budite ljubazni, kažite nešto o sebi i o zemlji iz koje dolazite?

Dolazim iz Bangalorea, po zanimanju sam sveučilišna profesorica, predajem fiziku na sveučilištu. Majka sam dvoje djece. Moja starija kći upravo završava arhitekturu, a mlađa studira medicinu. Muž je bio vlasnik tvornice strojeva, no nakon prvog srčanog napada odustao je od tog posla. Sada je puno zauzet u Crkvi. Indija je smještena u Južnoj Aziji i pokriva veći dio Indijskog potkontinenta, druga je najmnogoljudnija država svijeta, s više od milijardu stanovnika koji govore više od stotinu različitih jezika. U mojoj domovini žive pripadnici različitih vjera - hindusa, muslimana, budista, kršćana. Kršćana je, doduše, jako malo, svega 2% od ukupnog pučanstva, no lokalna kršćanska zajednica je dosta živa. Ljudi su produhovljeni, redovito idu na nedjeljna Misna slavlja i općenito su jako zauzeti u Crkvi.

Teška prometna nesreća

Ispričali ste kako ste 1993. godine, vozeći se na posao, doživjeli pad s motorkotača i teško povrijedili glavu. Vaš se život tada u potpunosti promijenio. Kako je došlo do nesreće i što se događalo nakon nje - što ste zapravo doživjeli?

Vozeći se toga kobnog jutra skuterom na posao, uletjela sam u raskrižje na kojem se već bila dogodila prometna nesreća. Pala sam s motora i teško povrijedila glavu. Krvarila sam iz nosa, ušiju i usta. Naišla su dvojica mladića za koje danas znam da su bili oruđe u Božjim rukama, podigli su me i odveli u kuću moje majke koja je stanovala nedaleko od mjesta nesreće. Moj muž nije bio doma pa su me ta dvojica mladića odvela u obližnju bolnicu, gdje me nisu primili, jer nisu imali dozvolu za liječenje takvih vrsta ozljeda. Mladići su me potom odvezli u drugu bolnicu, udaljenu pola sata

U ta tri dana, u dubokoj komi, ja sam zapravo živjela posebne trenutke svoga života. Oko mene je sve bilo posuto lijepom zelenom travom i prekrasnim bijelim cvijećem. Sa svoje lijeve strane vidjela sam svoga oca koji je umro tri godine prije toga događaja. Htjela sam ga zagrliti, no nisam mu mogla pristupiti, on je samo stajao i plakao.

vožnje od mjesta nesreće. Ubrzo je u bolnicu došao i moj muž. Liječnici su mu kazali kako, nažalost, prognoze nisu dobre - kazali su kako zbog velikog krvarenja koje je nemoguće zaustaviti neću poživjeti duže od 72 sata. U ta tri dana, u dubokoj komi, ja sam zapravo živjela posebne trenutke svoga života. Oko mene je sve bilo posuto lijepom zelenom travom i prekrasnim bijelim cvijećem. Sa svoje lijeve strane vidjela sam svoga oca koji je umro tri godine prije toga događaja. Htjela sam ga zagrliti, no nisam mu mogla pristupiti, on je samo stajao i plakao. S moje desne strane stajao je moj ujak, koji mi je bio poput oca, no ni on nije obraćao pozornost na mene. Ispred mene nalazio se mladi čovjek, kojega nisam poznavala. On me je upitao sviđa li mi se to mjesto. Odgovorila sam mu da mi se to mjesto sviđa, no pitala sam ga i za ostatak svoje obitelji, za svoga muža, djecu, majku. On se na to nasmijao, a moj mu je ujak kazao da me treba pustiti jer me treba moja obitelj. Zatim me je taj mladi čovjek upitao hoću li moći podnijeti jaku bol od povrjeda na glavi, na što mu je ujak ponovno kazao da me mora pustiti. Zatim mi je taj mladi čovjek rekao kako puno ljudi moli za mene, a ja sam dodala da sam sretna zbog toga. Zatim su se svi počeli kretati i nestajati u nekoj polutami. Upitala sam ih kamo će, zašto odlaze, na što mi je taj mladi čovjek stavio ruku na glavu i rekao: *Idi i učini najbolje što možeš.* Nakon toga su nestali, a ja sam se našla u nekoj tamnoj bolničkoj sobi, u rukama i nogama sam imala bolničke igle, u ustima sondu, sve je oko mene izgledalo zastrašujuće.

Za mene su mnogi molili - poznati i nepoznati, svi oni do kojih je došla vijest o mojoj nesreći - u kućama, u crkvama, u cijeloj Indiji gdje su bili moji prijatelji i poznanici.

Za mene su mnogi molili - poznati i nepoznati

Ono čega se sjećam jest to da je došao i svećenik koji mi je dao posljednju pomast, a liječnik me pitao sjećam li se događaja vezanog uz nesreću. Rekla sam mu kako se ničega ne sjećam, ali sam mu također pokušala reći što sam doživjela u stanju kome. On se počeo jako smijati i kratko kazao: Halucinacije! No, nakon toga uslijedila je bol koju mi je navijestio onaj mladi čovjek dok sam bila u komi. To je bila tako velika bol koja se ne može ni s čim usporediti, čak ni s porođajnim mukama. Ta bol je bila toliko nepodnošljiva pa sam liječnike molila da mi daju nešto za olakšanje, no odgovorili su da su mi dali najviše što mogu.

Mogu reći jedno: Za mene su mnogi molili - poznati i nepoznati, svi oni do kojih je došla vijest o mojoj nesreći - u kućama, u crkvama, u cijeloj Indiji gdje su bili moji prijatelji i poznanici. Za mene su molili i naši prijatelji hindusi. Ta molitva je bila toliko snažna da sam mjesec i pol dana nakon nesreće izišla iz bolnice. Zahvalila sam se cijelom liječnikom timu koji me je liječio, a vođa toga tima, liječnik koji se smijao kad sam mu rekla o svemu što sam doživjela, rekao mi je: *Gospođo, mi nismo ništa učinili, sada vam vjerujemo sve ono što ste nam ispričali.* To me je učinilo sretnom, jer je liječnik koji je bio hindus priznao snagu Božju i snagu molitve koja me je spasila.

Najviše me impresionirala poruka o postu

Kako ste i kada prvi put čuli za Međugorje? Kakva su bila vaša očekivanja prije dolaska u Međugorje i što ste ovdje doživjeli?

Za Međugorje sam prvi put čula prije četiri godine. Bratova supruga je čitala knjige o Međugorju i pričala mi o tome. Prije mjesec dana odlučili su doći u Međugorje pa su pozvali i mene da pođem s njima, jer ja zbog slabog vida ne mogu sama daleko putovati. Ono što sam znala o Međugorju jest to da je ovo lijepo mjesto, mjesto u kojem su mnogi i ozdravili. No čovjek se ovdje osjeća kao da je u predvorju raja, osjeća se kao da je kod kuće. Čula sam o porukama koje Gospa ovdje ostavlja, no najviše me impresionirala poruka o postu. Ovdje sam naučila da post

nije samo odricanje od hrane i pića; naučila sam da je post također odricanje od ogovaranja, lažnih svjedočanstva. Ovdje sam naučila značenje posta, to je ono što ću ponijeti sa sobom i objasniti svojim prijateljima.

Osjećaj mira i iskrenosti

Našu drugu sugovornicu, gospođicu Joelle, Indijku koja trenutno živi u Novom Zelandu, također smo pitali što je doživjela u Međugorju?

Ovdje sam u prvom redu doživjela osjećaj mira i iskrenosti na način kakav nigdje prije nisam doživjela. U našoj se obitelji vjera prakticira tako što idemo nedjeljom na Misu, idemo zajedno na klanjanje, otac nam često tumači Bibliju i Gospine poruke, on je jako otvoren za razgovor.

Što mislite zašto se mladi i društvo uopće danas udaljavaju od onih pravih istinskih vrijednosti, od Boga?

Mislim da mladi najviše vremena troše uopće ne razmišljajući o Bogu. Važnije su im sve druge stvari pa im je Bog uvijek na posljednjem mjestu. I sama sam jedno vrijeme živjela na taj način, i sad mi je žao zbog toga. Ja uvijek pokušavam objasniti svojim prijateljima, koji i nisu katolici, što je bit naše vjere, no uvijek nailazim na štit nerazumijevanja. Molim se Bogu da mi dadne snage da im na najbolji način objasnim ono bitno, kako bi mogli razumjeti našu vjeru i kako bi se međusobno mogli razumjeti.

Koja je po vama poruka Međugorja današnjem svijetu?

Gđa Lynette: Mislim da su to u prvom redu poruke mira i tolerancije. Gospa ovdje govori roditeljima, učiteljima. Potrebno je vrijeme provoditi s djecom, govoriti im i učiti ih vrjednotama, duhovnosti.

Joelle: Kad je riječ o Indiji mislim da je važno doprijeti do roditelja. Kršćanstvo i katolicizam su došli u Indiju preko zapadnih zemalja, osobito preko Britanaca, dakle nama je jako teško ići tom izvoru. Novi Zeland se smatra kršćanskom zemljom, no to je više izvanjski, u praksi nije tako, mladi su puno više okrenuti zapadnjačkom načinu života. Svi skupa moramo se više okrenuti Bogu.

GOSPA - MAJKA NADE

PONTMAIN (FRANCUSKA)

fra Karlo Lovrić

Premda Francuska nije bila pripremljena za ratni pohod, car Napoleon III. Njemačkoj je objavio rat 19. srpnja 1870. Francuski porazi zaredali su vrtoglavom brzinom i već 2. rujna Napoleon III. je zatočen s 300.000 svojih vojnika. Veliki dio Francuske je zaposjednut i nema nade da bi se zaustavilo njemačko napredovanje. Usred takve velike nacionalne pogibli Francuska pada na koljena i počinje moliti.

Nebo se otvorilo

17. siječnja 1871. Blažena Djevica Marija je pred očima nekoliko djece kroz tri sata rasvjetljavala nebo nad mjestom Pontmain.

Bila je vrlo hladna noć. Francuska je u ratu. Pariz je opsjednut. Nijemci su osvojili luku Laval. U Pontmainu vlada strah: Ništa se ne zna o 38 unovačenih mladića iz toga mjesta. Te večeri Eugen i Josip Barbedette poslije školske nastave pomažu svome ocu u štaglju pripremati krmu. Mrve sitno žbunje, kako se radilo u Bretanji i Normandiji. Bilo je prošlo 16 sati. U isto vrijeme dolazi im susjeda Jeana Détails koja nosi dobre vijesti o vojnicima iz Pontmaina. Gospodin Barbedette prekida posao da čuje vijesti.

Kroz napola otvorena vrata Eugen na dvorištu gleda snijeg i poledicu koja je prekrila zemlju. U isto vrijeme primjećuje mnogo zvijezda na nebu, iako je tek pet sati poslije podne. Iznenada sedam-osam metara iznad kuće susjeda Augustina Guidecoqa primijeti lijepu gospođu koja ga smiješeći se promatra. Bila je obučena u široku plavo tamnu haljinu posutu zvijezdama i bez pojasa. Dječak je uzbuđeno i oduševljeno već desetak minuta promatrao ovaj prizor kad je susjeda Jeana Détails izišla iz štaglja i poslala kući. Eugen joj je rekao: «Pogledajte, vidite li nešto iznad Augustinove kuće?». «Ma ne, dijete moje, ništa ne vidim!» Otac Barbedette i Josip, čuvši ovaj razgovor, odmah su izišli vani. Otac nije vidio ništa.

Vidiš li ti nešto?

«A, ti, Josipe, vidiš li nešto?»

«Da, vidim jednu lijepu veliku gospođu». Otac, ne vidjevši ništa, za sobom povuče djecu pa im reče: «Idite k majci koja upravo priprema večeru».

Dolazi i majka, ali ni ona ništa ne vidi. Rekla je svojim sinovima: «Možda vam se

ukazuje Blažena Djevica Marija. Kad kažete da je vidite, molite pet Očenaša i pet Zdravo Marija!» «Da, mama...» odgovoriše obadvojica. Majka je pošla potražiti svoje naočale i natrag sa sobom povel osamnaestogodišnju sluškinju Luise Lemonnier, no ni jedna ništa nije vidjela.

«Brzo, idemo večerati» - pozva ih otac. «Kad večeramo možemo li se vratiti u štagalj?» - pita Josip majku. «Da, večerajmo brzo» - domeće Eugen - «pa idemo pogledati lijepu gospođu». Objed je trajao vrlo kratko. Netom su izišli iz kuće, obadvojica su kleknuli u štaglju i promatrali lijepu gospođu moleći Zdravo Mariju.

Majka je otišla u samostan potražiti s. Vitaliju, učiteljicu u školi. Ni ona nije ništa vidjela. Kad se vratila u samostan kroz glavu joj prođe misao da ponovo pođe u štagalj s

troje učenika iz internata: Françoise Richer, 11 godina, Jeana Marija Lebossé, 9 godina i Augustina Mouton.

«O, lijepe gospođe! Lijepa gospođa u plavoj haljini sa zlatnim zvijezdama», povikale su prve dvije. Augustina Mouton ništa nije vidjela.

«Budući da samo djeca vide», reče s. Marija Edouard, također učiteljica koja se pridružila s. Vitaliji, «potražimo i druge». Podimo najprije k župniku i obavijestimo ga što se događa. Stari župnik, očito dirnut, pošao je sa svojom starom kuharicom. Vraćajući se iz župne kuće, s. Marija Edouard pozvala je gospođu Friteau da u štagalj povede šestogodišnjeg sinčića Eugena. I on je vidio Djevicu i opisao ju kao i ostali.

Sestre su dale znak za uzbunu pozivajući seljane da dovedu djecu. Kad je župnik stigao u štagalj, u njemu se bilo skupilo već šezdesetak osoba. U istom trenutku četiri glavna viđioca - Josip i Eugen Baberdette, Françoise Richer i Jeana Marija Lebossé povikaše u glas:

«Oh, nešto se događa! Mali crveni križ pojavio se na Gospinu srcu. Gospa se više ne smije. Vrlo je žalosna!» Sveti župnik, uvjeren da djeca vide Gospu, ne prestaje moliti krunicu s litanijama i uz pomoć nazočnih pjevati hvalospjeve.

Vladala je velika hladnoća. Ljudi ulaze u štagalj. Samo viđioci ostaju vani i nije im hladno.

Možete vi moliti, ali...

Mole krunicu, zatim Magnificat. Uto kočijaš Josip Babin, koji se vratio s tržnice, povika: «Možete vi moliti, ali su Nijemci u Lavalu». Dotle se odmotava zastava između plavog ovalnog lika i krova kuće, s koje djeca čitaju slovo po slovo (mnoštvo pjeva litanije Blažene Djevice Marije): **«MOLITE, MOJA DJEVICO, BOG ĆE VAS UBRZO USLIŠATI. MOJ SIN ĆE SE SMILOVATI.»**

Čežnja raste, a djeca očituju svoju veliku radost: «O, kako je lijepa!»

Svi pjevaju Majko Nade. Iznenada se djeca ražalostiše, jer se na Marijinu licu pokazala duboka žalost. Pred njom se pojavi crveni križ koji je nosio potpuno krvav Isus. Na vrhu križa, na poprječnoj bijeloj gredi crvenim slovima je pisalo: **ISUS KRIST.**

Marija pokazuje Isusa

Marija je s obje ruke uzela križ i pokazala ga djeci, a jedna je mala zvijezda zapalila četiri svijeće oko nje kao što je to činio župnik u crkvi na oltaru Presvete Djevice. I ta se zvjezdica potom smjestila iznad Gospine glave. Dotle ljudi mole u šutnji. Pjeva

se i Ave Maris Stella (Zdravo Zvijezdo mora). Crveni križ nestaje. Marija opet zauzima položaj ispruženih ruku s gestom primanja. Jedan mali križ pojavi se na oba njezina ramena. Sav svijet je na koljenima u snijegu i moli Večernju. Uskoro se odmotava velika koprena od njezinih nogu i malo pomalo cijelu je pokriva. «**Gotovo je**», kažu djeca. Ljudi se vraćaju kućama radosna srca. Jedanaest dana poslije potpisano je primirje. Doduše Francuzi su morali dati Nijemcima pokrajinu Alsace, ali je važan mir.

Hodočasnici dolaze

Francuskom se brzo proširila vijest o događaju u Pontmainu. Mnogi su dolazili i tu nalazili utjehu. Poslije pomnog istraživanja i kanonskog procesa, biskup Lavala, mons. Wicart 2. veljače 1872. je izjavio: «Ovime priznajemo da se Bezgrješna Djevica Marija, Majka Božja 17. siječnja 1871. godine doista ukazala Josipu i Eugenu Barbedetteu, Françoise Richeru i Jeani Mariji Lebossé». Time je odobrio štovanje Blažene Djevice Marije i pozvao na gradnju svetišta u tom mjestu. Svetište je svečano blagoslovljeno 27. lipnja 1877. godine.

Zašto je Blažena Djevica Marija izabrala ovo nepoznato mjesto od svega 200 stanovnika? Selo pripada biskupiji Laval koja je, 16 godina ranije, zavjetovana Bezgrješnom Začecu Marijinu. U Pontmainu je živio i pastoralno djelovao Michel Guérin, svećenik sveta života, često uspoređivan s Arškim župnikom. Odmah poslije ređenja došao je u Pontmain, a kad je selo 1840. promaknuto u župu postaje prvim župnikom i u njemu ostaje do smrti (1872.).

Pobožnost prema Isusu i Mariji

Župnik Guérin gajio je pobožnost prema Mariji i Muci Isusovoj. Kad je stigao u Pontmain stavio je jedan Gospin kip na ulazu u župni stan a drugi u zvonik svoje crkve. Obnovio je crkvu. Želio je da svod bude obojen u plavo i sa zvijezdama, te je postavio kip Bezgrješne iznad glavnog oltara. Ustanovio je Bratovštinu Srca Marijina i Gospe Karmelske. Svake nedjelje poslije Večernje osobno bi zapalio četiri svijeće pred Marijinim kipom. Molila se krunica i pjevali hvalospjevi. Pobožnost župnika prema Muci Isusovoj bila je tako velika da je stavio križeve u sva kućanstva svoje župe, podigao više križnih putova i svoju školu povjerio redovnicama Klanjateljicama Božanske pravde iz Rillé-Fougeresa.

Svojim dolaskom Blažena Djevica Marija je pred svijetom htjela pokazati koliko joj je bilo ugodno štovanje koje su župljani Pontmaina iskazivali Muci njezina Sina i **svim svećenicima** svijeta reći kako je jednu župu lako učiniti kršćanskom kad se ne računa samo s ljudskim, nego i nadnaravnim sredstvima: molitvom, pobožnostima prema Gospi, podizanjem križa i vjeronaučnom poukom.

Poslije smrti župnika Guérina biskup je u Pontmain pozvao redovnike Oblate Bezgrješne Djevice Marije koji su 1903., kao i svi redovnici, protjerani iz Francuske i vratili se tek poslije Prvoga svjetskog rata. Dotle su svjetovni svećenici vodili brigu o svetištu. Bazilika je posvećena 15. listopada 1900., a 1908. u prisutnosti 2 nadbiskupa, 4 biskupa, 600 sve-

ćenika i 15.000 hodočasnika svečano proglašena **Bazilikom Gospe Nade Pontmaina**.

Što je poslije bilo s vidiocima?

Eugen je postao svećenik i svećeničke dužnosti obavljao u svojoj biskupiji Laval. Josip je postao redovnik-svećenik kod otaca Oblata Bezgrješne Djevice Marije i pomagao hodočasniciima u Pontmainu. Françoise Richer bila je najprije učiteljica, a poslije je preuzela kućanstvo kod župnika Eugena. Jeana Marija Lebossé je postala redovnicom u Kongregaciji sestara Svete Obitelji u Bordeauxu i kroz 20 godina bila sakristanka u matičnoj kući. Župnik Guérin je umro malo poslije ukazanja i pokopan na groblju u Pontmainu.

STOPAMA MIRA

Slavna otajstva
Isus uzlazi na nebo

JUTRO

Maslinska gora i nadalje pamti tvoj korak,
prisjećam se toga stupajući utabanom stazom.
Pokazivali su mi kamen odakle si na nebo užišao,
gledao sam turiste i hodočasnike kako pristižu,
plaćaju svoj pogled, neki sliježu ramenima,
odlaze i potom se slikaju na beduinskoj devi.
Zamišljao sam tvoje učenike, njihov stav,
otišao si, naime, na nebo ispred njihovih očiju,
a oni su mislili da su pobjednici, da su važni.
Prebirem zrnca krunice i pitam se kome sličim,
tvojim učenicima, turistima, hodočascima?
Rođen sam u svijetu koji se klanja opsjeni,
prisiljava me biti kao on i pokloniti mu se,
a ja to ne ću, mučim se i trgam nabačene sponse.
Želim uzici k Tebi, smjerno nebo dotaknuti,
želim da mi novo jutro svane, svo u bijelom,
stupam među tvoje učenike takav kakav sam,
spreman sam dugo ići i tvoj nauk upijati.
Kada me ljudi sretnu hoće li me prepoznati,
ja njih zacijelo hoću, ta znam da braća su mi,
pružit ću im ruku, vedar, nasmiješen i dobrostiv,
ali ipak odlučan, jer nove su stvari pred nama.
Trebaju ih dočekati opasanih bokova, pritegnute obuće,
da bi se lakše svladala pustinja i zlatno tele.
Ćutim u nosnicama prah Palestine i Brda ukazanja,
povijest je potekla u ovo nevoljno vrijeme,
zaustaviti je može samo naš nehaj i strah,
zapravo ona prolazi, a mi možemo biti s njom,
unatoč suzama ići stazom punom cvijeća,
kao u proljetno jutro dok se čuje cvrkut ptica.

Miljenko Stojić

NE BOJ SE, JOSIPE!

dr. fra Iko Skoko

Sveti Josip (hebr. josef: neka Jahve pridoda) bio je, po Matejevu rodoslovlju, sin Jakovljević (Elijev), a unuk Matanov. Potomak je Davidove loze. Po zanimanju bijaše tesar. Bio je zaručnik Marijin. Prije nego su počeli zajedno živjeti, Marija je začela po Duhu Svetom. Josip se našao u nedoumici što učiniti. Sveto pismo za njega kaže da je bio pravedan. Nije htio Mariju osramotiti i ostaviti javnosti na presudu i porugu. Dok je smišljao što da učini, dođe mu pomoć od Boga. Bog mu šalje anđela koji mu se javlja u snu i hrabri ga: „Josipe, sine Davidov, nemoj se bojati kući dovesti ženu svoju Mariju, jer je ono, što je ona začela, od Duha Svetoga. Rodit će sina, i nadjeni mu ime Isus, jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njegovih“. (Mt 1, 20-22) Josip je čuo, razumio i izvršio Božju poruku. Mariju je doveo u svoju kuću. Josip se pokazuje kao veliki skrbnik i zaštitnik Svete obitelji. U Betlehemu bdije nad novorođenim. Kad je u Betlehemu kralj Herod zaprijetio da će ubiti Isusa, Josip uzima

Mariju i Isusa i sklanja se u Egipat. Nakon Herodove smrti vraća se i nastanjuje u Nazaretu. S Marijom prikazuje Isusa u jeruzalemskom hramu. Svake godine hodočastio je o Pashi s Marijom u jeruzalemski hram. I kad je Isusu bilo dvanaest godina hodočastili su s njim u Jeruzalem. Sveto pismo nakon toga više ne spominje sv. Josipa.

Papa Pio IX. sv. Josipa je proglasio zaštitnikom Crkve, a Papa Pio XII. proglasio ga je zaštitnikom radnika. Godine 1687. Hrvatski sabor sv. Josipa je proglasio zaštitnikom Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Imamo li danas nešto nasljedovati od sv. Josipa? Naravno, može se reći, ako želimo živjeti zdravo kao pojedinci, kao obitelji i kao društvo, danas nam više nego ikada treba pravednih osoba. Danas nam treba svetih muževa i očeva koji će znati biti čuvarima svoje obitelji. Danas nam treba odgovornih djelatnika na svakom polju, od poljodjelstva do atomske fizike. Mi, kršćani, pozvani smo da te vrjednote živimo i tako oblikujemo svoje društvo.

ČOVJEK I VRIJEME

Jedan je filozof zapisao kako se čovjek od svih drugih bića razlikuje po tome što može izroniti iz rijeke vremena koja teče. Sve drugo - što čovjek gradi - voda odnese, ili može odnijeti, a samo je čovjek sposoban ispuniti vrijeme i po Božjem mu namislu dati smisao. Imajući pred očima tu mogućnost izranjanja iz vremena, moramo se zapitati: Izranjamo li iz bujice vremena ili nas ta bujica odnosi, a da ne znamo odakle potječemo i kamo idemo? Čovjek se uistinu lako može izgubiti u svakodnevnim poslovima, brojnim obvezama, potrebama, nevoljama, žureći s termina na termin, s dužnosti na dužnost, pa tako izgubi orijentaciju u vremenu i prostoru i, što je najgore, udalji se od Boga i izgubi Božju blizinu.

Zakoračili smo u još jednu godinu života. No, čini nam se kako smo još uvijek u vremenu staroga, u zagrljaju prošlosti. Mnoge od nas muči vlastita prošlost, nezavršeni poslovi, neispunjena osobna obećanja i planovi, neizmireni računi, neuspjeli pokušaji... Svijet i potrošačko društvo pritišću nas i nameću nam logiku svoga postupanja. U takvom okruženju teško se snalazimo i kao kršćani gubimo svoj identitet i duhovnu orijentaciju. U svijetu i svijesti «modernog» čovjeka kao da Bog polako iščezava iz naših srca i gubi na vrijednosti.

Duhovni pisac zapisa: «Kad u srcima vlada pustinja, u svijetu je kaos.» Kad to ima-

mo na pameti, ne trebamo se čuditi odakle ratovi i zlo. I otkuda tolike rastave brakova, nemoral, zlostavljanja u obiteljima, droga, kriminal...! Sve to mi često osjećamo živeći u ovom vremenu i uz to tražimo odgovore na ta pitanja ali na krivoj adresi, kao da ne želimo od Isusa dobiti ili čuti odgovor. Znamo kako je Isus odmjeren i konkretan - on traži maksimum ljubavi, praštanja i žrtve; kod Isusa nema kompromisa. On je zahtjevan.

U takvom svijetu i vladajućem svjetonazoru, Međugorje je svjetiljka u noći i mjesto otvorenosti za Boga. Tu hodočasnik u Gospinom okrilju spoznaje kako je bez Boga izgubljen, siromah i litalica na zemlji. Gospa to ponajbolje osjeća i zato je tu i ne napušta svoje djece. Stoga, kao kršćani i Gospini sinovi, pozvani smo svoja leđa podmetnuti za bolji i pravedniji svijet. Pozvani smo drugima biti Krist i glas nade. Pozvani smo svjedočiti i vikati ondje gdje se nastanila šutnja o Bogu. Zadatak nam je vrijeme u kojem živimo ispuniti Božjim vrjednotama. Naravno, to ne ćemo uspjeti bez obnove svog sakramentalnoga života. Samo u takvom životu Bog nam daje sredstva spasenja i snagu na životnom putu.

Kao Gospini štovatelji odlučimo se na taj korak i ispunimo Božji zadatak u svijetu - budimo svjetiljke!

fra Mario Knezović

MOLITVA ZA SVOJE VLASTITO OTKRIĆE

Opravdaj moju dušu, Bože, i napuni sa Svog izvora ognjem moju volju. Zasnijetli u moj um, iako to možda znači "tama mom iskustvu", osvoji moje srce Svojim silnim Životom. Neka moje oči ne vide ništa u svijetu osim Tvoje slave, i neka moje ruke ne dotiču ništa što nije za Tvoju službu. Neka moj jezik ne okusi kruha koji me ne će prisiliti da hvalim Tvoju slavu. Hoću da čujem Tvoj glas i hoću da čujem sav sklad koji si stvorio i da pjevam Tvoju pohvalnicu. Otvorila će me vuna i poljski pamuk dovoljno grijati da mogu živjeti u Tvojim službi; ostatak ću dati Tvom siromahu. Daj da se služim svim stvarima zbog jednog jedinog razloga: naći svoje veselje dajući Ti veću slavu.

Zbog toga, čuvaj me, iznad svega od grijeha. Čuvaj me od smrti smrtnog grijeha koji stavlja pakao u moju dušu. Čuvaj me od putenog kvarenja koje zasljepljuje i truje moje srce. Čuvaj me od grijeha koji izjeda ljudsko tijelo neodoljivom vatrom dok ga ne proždere. Čuvaj me od ljubavi prema novcu u kom je mržnja, od lakomosti i častohleplja koji guše moj život. Čuvaj me od mrtvih djela taštine i nezahvalnog posla u kom umjetnici uništavaju sami sebe zbog ponosa, novca i glasa, a sveti se dave pod lavinom svoje vlastite nezgodne revnosti. Iscijeli u meni tešku ranu pohlepe i gladi koja iscrpljuje moju narav njezinim krvarenjem. Pogazi zmijsku zavist koja ljubav bode otrovom i ubija svaku radost. Odveži moje ruke i oslobodi moje srce od lijenosti. Oslobodi me od besposlice koja obilazi prerusena u aktivnost tamo gdje se aktivnost ne traži od mene i od kukavičluka koji čini što nije zamoljen zato da izbjegne žrtvu.

Daj mi jakost koja čeka Tebe u šutnji i miru. Daj mi poniznost u kojoj je jedino smirenost i oslobodi me od oholosti koja je najteži teret. I zaposjedni cijelo moje srce i dušu bezazlenom ljubavlju. Obuzmi čitav moj život jednom misli i jednom željom ljubavi, da mogu ljubiti ne zbog zasluga, ni zbog savršenstva, ni zbog krjeposti, ni zbog svetosti, nego jedino radi Boga.

Thomas Merton

MARIJA, NAŠA MAJKA I KRALJICA MIRA

Fr. John McCaffery ofm

duhovnik organizacije "Medjugorje
Apostolate for England and Wales"

Moj brat i ja imali smo veliku sreću što smo imali dobre i pobožne roditelje koji su vjerovali u Boga i živjeli svoju vjeru svaki dan. Od najranijih godina s lakoćom sam se obraćao Mariji, Isusovoj Majci, i vjerovao u njezinu ljubav prema svakome od nas.

Moj prvi kontakt s Međugorjem bio je preko članka o Toma Forresta C.S.S.R. koji me odmah zainteresirao. To me je povezalo sa sada već pokojnim o. Richardom Foleyem S.J. koji me zamolio da organiziram dolazak u Englesku fra Slavka Barbarića i njegove prevoditeljice Milone. Bio je to vrlo dobar posjet i velik broj ljudi koji su došli slušati fra Slavka pokazao je koliko je zanimanje za navodna ukazanja koja se događaju u tom malom mjestu.

Tako sam i osobno otišao u Međugorje početkom 1985. Prvog dana navečer, budući da nisam znao što se događa, gdje ili kako, jedan me je svećenik odveo u pro-

storiju gdje se Gospa ukazivala. Bila je to dosta mala prostorija u kojoj je dvadesetak ljudi davalo dojam velikog mnoštva. Za vrijeme krunice pridružili su nam se Marija i Jakov, upravo pored mene, tamo gdje sam ja klečao. Kleknuli su i oni, zajedno, i oboje gledali u smjeru gdje se trebala nalaziti Gospa. To je teško opisati; obuzeo me je snažan osjećaj ljubavi koji je u meni pojačao osjećaj grješnosti i potpune nedostojnosti. Istovremeno sam osjetio sigurnost da ću uvijek biti ljubljen, i da se samo trebam oslanjati na milosrdnu ljubav Oca koji prašta. Nisam sumnjao: nešto se događa, nešto što će imati snažan utjecaj na

čovječanstvo i na svijet. Marija nas podsjeća na Evanđelje svojeg Sina i na Njegovu ljubav. „Ne bojte se, ja sam s vama“. „Ne strahujte, ja sam pobijedio svijet.“

Već dvadeset i pet godina Marija, Kraljica mira, naša Majka, na svoj nježan ali čvrst način poziva nas na obnovu naše vjere, na povjerenje u Boga, na obnovu našeg života; tako možemo donijeti ljubav, mir i sklad u nemiran svijet.

Naš odgovor može biti samo u poniznosti i zahvalnosti, zajedno s Marijom, našom Majkom, kao što kaže psalam 103.1.

„Hvali dušu moja Gospodina, i sve što je u meni, sveto Ime njegovo“.

Tako je to bilo 1981.:

Crkva okružena vinogradima.

Ona je danas cilj i odredište tisuća vjernika, mjesto najsabranije molitve.

Informativni centar
mir
MEĐUGORJE

DVADESET PET GODINA MILOSTI

Međugorje
1981.- 2006.

Fotomonografija koju smo objavili na koncu 2006. – godine zahvalnosti za sve primljene milosti na 360 stranica donosi povijest ukazanja, poruke, teološko promišljanje, razgovore s vidiocima te svjedočanstva i preko dvije stotine fotografija koje bilježe međugorski svagdan. Preporučamo je svim prijateljima Kraljice Mira. Fotomonografija se može nabaviti u našoj suvenirnici u Međugorju.

PRVA ŽUPNA CRKVA

fra Robert Jolić

U župnom Ljetopisu zapisao je fra Anđeo Nuić: "M.P.O. Fra Nikola Šimović došao na 5. svibnja 1895., te kroz svoje četiri godine napravio je crkvu s pomoću župe i drugih dobročinioca, a dosta i svoga zasluženoga novca potrošio. Župa ga se harno spominje u službi duhovnoj i vrimentoj."

Izgradnja

O prvoj međugorskoj župnoj crkvi ovako je zapisao fra Radoslav Glavaš 1897. godine: «Godine pako 1896. izvanrednom zauzetošću, trudom i požrtvovnošću a s izdašnom podporom vjernoga puka o. fra Nikola Šimović podiže veliku i krasnu crkvu, koju sledi izčinjati i koja, kad bude posve gotova, biti će jedna između najljepših crkava u Hercegovini.» Kamen temeljac nove crkve blagoslovio je biskup Buconjić na Uzašašće 1896. u prisustvu više svećenika i svoga generalnog vikara. Crkva je bila dovršena već sljedeće godine, kako stoji u Šematizmu iz 1903. godine: «O. Nikola Šimović sretnim radom i osobitom spretnošću uz dostatnu pripomoć vjernog puka sagradio je 1897. godine veliku crkvu izvrsne i lijepe vanjštine. Prekrasno ju je uresio pridodavši joj zvonik i sveti namještaj. Kupio je i zvono.» Imajući na umu kako su se teško i sporo u ono vrijeme gradile crkve i druge veće građevine, uglavnom zbog siromaštva puka, kao i to da je nova (današnja) župna crkva građena preko 30 godina (naravno, s dugim prekidima), valja nam se diviti slozi i radu župljana na svojoj župnoj crkvi, kao i umješnosti njihova župnika fra Nikole Šimovića, koji su crkvu sa zvonikom i zvonom te potrebnim crkvenim namještajem sagradili za samo godinu dana (1896./97.).

Popravci i uređenje crkve iznutra

Već desetak godina nakon izgradnje crkve župnik fra Dujo Ostojčić (1904.-07.) počeo je prikupljati novac za popravak crkve. Bio je nabavio i nešto građe. To je predao svome nasljedniku fra Anđelu Nuiću koji piše da je obnova crkve trajala dugo jer je na mnogo mjesta trebalo popravljati «štuk» koji je bio opao, a izvana je trebalo «ciglu vezati i sa cementom podmazati». Potom je crkva obnovljena iznutra. Radove je 1907. vodio Miško

Bacman: unutarnje i vanjske popravke te podizanje skela, a crkvu su obojila dvojica «bojadžija» iz Ljubuškoga. Obnova je stajala ukupno 1078 kruna.

Fra Anđeo je dao načiniti veliki ormar u crkvi za smještaj crkvenih stvari (1909.) te postaviti kamenicu za sv. vodu u crkvi. Načinio ju je Pavao Bilinić u Splitu (1910.). Uskoro je nabavljen i veliki oltar sagrađen u Tirolu (1911.). Župnik je zapisao da je oltar bio skup: stajao je 3928 kruna. Financirali su ga župljani, darujući 2% od prodaje duhana na vagi. Tako je skupljeno 4824 krune. Višak je otišao za nutarnju obnovu zvonika. Blagoslov oltara upriličen je na Sve svete 1911. uz veliko slavlje. Sljedeće godine (1912.) prostor pred oltarom popločan je «šarolikim pločicama» dobivenim iz Sarajeva. Trošak je bio 238 kruna.

Iz Ljetopisa saznajemo da je 1913. godine za crkvu nabavljena krstionica. Bila je marmorna, pravio ju je Pavao Bilinić iz Splita, a stajala je 640 kruna, bez prijevoza. U crkvu je smještena 20. lipnja 1913. Puno je veći trošak bio za izgradnju velikog oltara sv. Ante. Gradio ga je u Tirolu majstor Dom. A. Moroder, isti onaj koji je pravio i glavni oltar u crkvi, posvećen zacijelo sv. Jakovu. Izgradnja oltara stajala je 2450 kruna, a prijevoz iz Tirola u Međugorje još 180 kruna. Postavljen je 25. siječnja 1914. godine. Župljani su darovali 1200 kruna, a tome valja pridodati i darove primljene do tada na čast sv. Ante, oko 700 kruna. Župnik je namjeravao nabaviti i veliki oltar posvećen B. D. Mariji.

Crkvena zvona

Nije zabilježeno kakvo je bilo prvo zvono koje je nabavio fra Nikola Šimović 1894. Zacijelo maleno i neugledno. Novo zvono financirali su međugorski župljani na radu u Americi 1911. Bilo je teško 375 kg, bez glavine i jezička. Ukupni trošak iznosio je

1277 kruna. Skupljeno je 1300 kruna. Od novca koji je pretekao rečene su svete mise na nakanu darovatelja. «Zvono je prozvonilo uprav na sv. Jakova 25. srpnja 1911.» Tom je prilikom obnovljena i ponutrica zvonika, točnije promijenjena je japija za dva zvana, kao i željezna stega za japiju, a ispod zvona je sagrađen polukružni svod, «ćemer». Majstoru Bacmanu i težacima koji su pomagali isplatio je župnik 335 kruna. Petnaest godina nakon toga (1926.) odlučeno je da se nabavi drugo zvono, teško 550 kg. Oko toga je posebno skrbio župnik fra Pile Bebek. Zvono je bilo teško 500 kg (s opravom 550 kg), od najboljeg materijala, a stajalo je 25.000 dinara. Dodatnih 5.400 dinara stajao je pribor, prijevoz i namještaj zvonika. Tom su prigodom izmijenjene i pristupne stube, a pod ispod zvona je cementiran. Ti su radovi stajali 6.203 dinara – sve skupa dakle 36.653 dinara. «Ta ogromna svota sakupljena je mal ne sva od župljana», zapisao je župnik fra Pile. «Prigodom dizanja zvona i popravka unutrašnjosti zvonika upotrebilo se je 18 majstorskih nadnica», a župnik je majstore hranio, što ga je stajalo dodatnih 450 dinara.

Problemi sa župnom crkvom

Crkva je međutim bila sagrađena na nesigurnom i mekom tlu i počela je pucati «po šavovima» pa se već krajem 1920-tih godina moralo misliti na izgradnju nove crkve, na novoj lokaciji. S tom je gradnjom međutim bilo puno problema: najprije zbog nesloge oko mjesta njezine gradnje, a kasnije i Drugog svjetskog rata i teškoga poraća nova je crkva bila dovršena tek 1969. godine! O tome je sačuvano dosta izvornih dokumenata koji će nam pomoći u rekonstrukciji događaja.

Crkva je prvi put ozbiljno uzdrmana niti 20 godina nakon što je izgrađena. Naime, ondašnji je župnik fra Ciprijan Brkić 6. rujna 1915. izvijestio provincijalat u Mostaru kako je «u prošlo vrieme pukao grom – prem ima gromobran – u ovdešnju crkvu negdje nad otarom u lastavicu, te je dosta štete učinio.» Od toga je udara groma potpuno sagnjila drvena građa pod krovom zvonika pa je prijetila opasnost da vjetar ne bi krov zvonika bacio na crkvu, «gdje bi počinio silnu štetu, a moglo bi bit i mrtvih». K tome je iz te rupe na zvoniku tekla voda i po gredama u crkvi i po drvenom stepeništu pa su i te grede počele gnjiti. Stoga je bilo nužno iznova prekriti zvonik. «Na ovo su glavari u ime svojih sela pristali i svaku pomoć obećali... Rad će trajat preko mjesec dana.» Župnik fra Anđeo

Glavaš poslao je krajem 1917. dopis Zemaljskoj vladi u Sarajevo da bi dala pomoć za popravak župne crkve u Međugorju. Sumnjam da je, zbog ratnih prilika i skore propasti Austro-Ugarske Monarhije od te molbe bilo kakve koristi.

Crkva opasna za obavljanje službe Božje

Župnik fra Serafin Dodig (1928.-31.) piše o nastalim poteškoćama vezanim za župnu crkvu: počeli su joj pucati zidovi! Kaže kako je «popravio sve prozore i pukle zidove na crkvi i platio iz crkvene milostinje». Župnik fra Serafin u svome dopisu Biskupskom ordinarijatu u Mostaru od 15. kolovoza 1929. detaljno objašnjava teško stanje s crkvom te upozorava kako je dalje u njoj održavati svete obrede opasno po ljudske živote: «Pre-

sve pukotine na zidovima sa cementom i meltom začepiti.» Nažalost, od toga je bilo samo kratkotrajne koristi: pukotine su ostajale sve veće „tako, da se svakim danom mogu očekivati upravo katastrofalne stvari. Ako se u ovakvom stanju pusti crkva u zimu – mislim da će se teško smjeti u njoj držati služba Božija uz velike pogibelji za ljudske živote.» Stoga fra Serafin moli biskupa da se odmah pošalje komisija – koja će urediti da se barem popravi i ukloni sve ono što svakim časom prijete ljudskim životima. «Sve dok se služba Božija čini u crkvenom dvorištu – sad je najpogodnije i najpodesnije sve to učiniti i popraviti, jer kad počmu jesenske kiše to će biti nemoguće poduzeti i valjano urediti.» Župnik od sebe otklanja svaku odgovornost za moguće nesreće.

započela tek 1935., a dovršena tek 1969. godine.

I svake sljedeće godine župnici su skupljali novac za izgradnju nove crkve. Tako župnik fra Bernardin Smoljan piše provincijalu 16. svibnja 1931. da mu je njegov prethodnik fra Serafin Dodig «predao svotu od 9700 din kao ostatak od ovogodišnje kupljačine za novu crkvu» te moli da se novac uloži u tu svrhu. Najviše se oko toga trudio župnik fra Bernardin Smoljan – poznat najviše po tome što je 1934. sa župljanima podigao veličanstveni i danas u svijetu veoma poznati križ na brdu Crnici, koja se po tome prozvala i do danas ostala Križevac. Fra Bernardin je započeo i izgradnju nove crkve – ali je nikada nije dovršio. Za njega je u šematizmu iz 1933. zapisano: «Aktualni župnik p. o. Bernardin

Smoljan istim je žarom ne samo povećao gore spomenutu svotu (koju je prikupio fra U. Barišić, op. R. J.), nego je nabavio i pripremio i mnogo potrebne građe za izgradnju nove crkve, kao i velikog zvonika.»

Dodatni je problem nastao kada je «nezapamćena oluja» 25. listopada 1932. zahvatila Međugorje: «Stabla su čupana, krovovi rušeni. Teški kameni križ bačen je sa pročelja stare crkve u dvorište.» Uskoro je župnik «radi sve više ruševnosti stare crkve snimio veliki oltar u njoj i smjestio ga u koru, a službu Božju prenio na pokrajni oltar.»

Stara je crkva životarila još 55 godina (do 1978.), dakle još desetak godina nakon što je nova crkva bila blagoslovljena i u njoj se počele slaviti svete Mise

i drugi obredi (1969.). Crkvu su rušili predstavnici općine Čitluk i mjesne zajednice Međugorje, čini se radi opasnosti od padaanja kamenja i radi uređenja prostora. Najprije su pregled izvršili predsjednik općina Daniel Ljolje i mjesne zajednice Mate Bencun te direktor rudnika Ante Raspudić, 26. rujna 1978. Nedugo potom, 14. studenog 1978., otpočelo je rušenje. Stručno su ga izveli direktor rudnika i njegova dvojica inženjera. «Sve je mirno proteklo i nitko se nije bunio što se crkva ruši. Čak su mnogi došli promatrati njezino rušenje.»

svijetlomu naslovu poznato je vrlo slabo stanje ovdašnje župske crkve u Međugorju, jer je presvijetli g. biskup sam to vidio na licu mjesta, prigodom kanonskog pohoda ovoj župi godine 1927. Kasnije se stanje još pogoršalo – o čemu je predhodnik fra Filip Bebek sa crkvenim odborom išao u Mostar biskupu u travnju 1928. Ove zime kad je bila bura i ružno vrijeme sa teškom mukom držala se služba Božija u crkvi, jer je vjetar sa svih strana kroz pukotine zidova puvaio i silne vjetrove vrtlog činio. Da se to nesno stanje barem donekle umanjilo, dao sam

Da je crkva međutim i prije 1927. bila u lošem stanju najbolje potvrđuje činjenica što je međugorski župnik fra Urban Barišić (1922.-25.) još za svoga župnikovanja započeo prikupljati novac za izgradnju nove crkve. O tome je on nekoliko godina kasnije napisao kako je u tom razdoblju «za crkvu sakupio na vagama 128.000 din – od toga sam ja doprinio oko 3000 din osim troškova kod sakupljanja koji nisam zaračunavao». Možemo dakle zaključiti da su pripreme za izgradnju nove župne crkve započele najkasnije 1925. godine, da je sama izgradnja

MJESTO DUBOKE MOLITVE I SABRANOSTI

Irena Tečić

Prije 24 godine s roditeljima i bratom sam prvi put hodočastila u Međugorje. Sjećam se da je bio užasno vruć dan pa smo se brat i ja pitali što po toj vrućini tu radimo. Još nam je teže bilo kad nam je mama rekla da ćemo bos ići do križa na brdu. Odgojeni slušati roditelje, išli smo bos i molili krunicu. Kako smo zaboravili ponijeti cipele, vratili smo se također bos.

Osjetila sam u sebi neki mir, znam da me je to jutro boljela glava, baka me blagoslovila i rekla: *Pođite u miru i molite, neka vas dragi Bog čuva*. Zaista, glava me više nije boljela, pošli smo na Misu, te na obilazak Gospinog kipa u crkvi. Tada nije bilo sve tako uređeno kao danas ali meni je bilo lijepo - puno ljudi, svi mole, duboka tišina, mir, u čovjeka uđe nešto neopisivo.

Od tada sam u Međugorju bila već desetak puta. Prije pet godina rodila sam sina Ivana, želja mi je bila da s njim hodočastim Gospi u Međugorje, a posebno da svog supruga dovedem u to prekrasno sveto mjesto. Moj suprug, iako je također iz kršćanske obitelji, u crkvu ide dva puta na godinu, pristao je poći s nama. Molio je sa sinom, objašnjavao mu gdje smo. Onda smo skupa došli i sljedeće godine, moj sin je bio nemiran, a ja sam molila da izdrži Misu, da mu Gospa da snage da bude dobar, molila sam za zdravlje svih nas, za blagoslov.

Zahvala za sva dobra

Pošli smo i prošlo ljeto. Već tradicionalno na more idemo u lipnju pa sam suprugu rekla da bi bilo lijepo da uoči obljetnice Gospinih ukazanja odemo na molitvu i zahvalu za sva dobra. Jedva je pristao, izgovarao se na vrućinu, nismo stigli otići na Križevac. Sin je bio sretan, stalno je ponavljao: *Idemo u Međugorje*. Svi troje smo bili na molitvi i Misi koja je bila na vanjskom oltaru. Sin je bio oduševljen, molio je i on, palio svijeće za didu koji je na nebu, kazao je: *Molio sam se Gospi da se moj dida vrati pa da bude s nam...* potekle su mi suze nakon tih njegovih riječi.

Skoro sam preplakala cijelu Misu, bilo mi je nekako i teško i milo. Sjetila sam se svoje pokojne bake koja je svaki dan molila krunicu, a mi joj mladi govorili da moli za nas jer mi nemamo vremena. Imali smo vremena, ali nismo molili.

Osjetila sam čudan mir

Prošle godine na obljetnicu u Međugorju sam osjetila neki čudan mir, kao da me netko stalno vuče za rukav i govori *moli krunicu, moli za baku...* Poslije Mise opet sam otišla u crkvu i molila, suze su mi kapale a ne znam zašto. Od tada svaki dan molim krunicu. Molila sam ja i prije ali ne toliko, sada imam vremena za molitvu, a ranije se često događalo da ga nisam imala.

Čim sam se vratila s mora otišla sam na bakin grob, plakala i pričala kako mi je bilo lijepo i da mi je jako žao što nije uspjela otići na to blagoslovljeno mjesto. Tješila sam se da je sada s Gospom.

Veselim se što ću opet u Međugorje

Jedva čekam novi broj *Glasnika mira* da čujem novosti iz Međugorja, da čujem koliko se ljudi obratilo, da molim s njima. Neki dan sam preko satelita uspjela naći Radiopostaju «Mir» Međugorje upravo dok se molila krunica i opet sam plakala. Sin me pitao što mi je, zašto plačem. Kad sam mu rekla da moli sa mnom krunicu, da je to Radio Međugorje, naljutio se i prebacio na crtić. Ali kad je vidio moju tugu, kazao je *evo slušaj, pa nije mi važan taj crtić, bit će i sutra*, toliko me to razveselilo da ne mogu opisati. Slušali smo i Misu, kao da sam i ja bila tamo među tim ljudima. Veselim se svakoj molitvi, a posebno se veselim što ću sigurno opet u Međugorje, moliti križni put na Križevcu, moliti za zdravlje svih nas, moliti da moj suprug redovito ide u crkvu i za duše umrlih, posebno za dušu svoje bake koja je umrla na dan Svih svetih. Ne znam je li itko na svijetu izmolio više krunica od nje, a imala je tako težak život... Molit ću kao ona. Uz molitvu krunice zaborave se sve poteškoće i nepravde, a u Međugorju, u oazi mira, moli se tako sabrano i duboko.

Glasnik **MIRA**

Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik
Informativnog centra "Mir"
Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.
Preplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata [12 brojeva]:
30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100,0 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 106,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiška, Kutina, Ivanićgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavonski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelit: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SVAKOG 25. U MJESECU - CJELONOČNO KLANJANJE

ČINITE SVE ŠTO VAM KAŽE MOJ SIN...

